

PŘÍRUČKA

Cesta ke střední škole: Práce s mládeží, která se učí česky

Sborník aktivit z ročního přípravného
kurzu pro mladé migranty

Adéla Kotorová a kolektiv

Cesta ke střední škole: Práce s mládeží, která se učí česky

Sborník aktivit z ročního přípravného kurzu pro mladé migranty

Autorky a autoři:	Adéla Kotorová, Klára Havrdová, Radek Chalupský, Hana Marková, Pavlína Vališová
Redakční příprava:	Jana Šámalová
Jazykové korektury:	Adéla Lapáčková
Grafický návrh publikace:	Libor Šejna
Sazba publikace:	Magnus I. s. r. o.

Publikace vznikla v rámci projektu Let's Grow! – Vocational Education Support System for Young Migrants.

THE VELUX FOUNDATIONS

VILLUM FONDEN × VELUX FONDEN

..META*~

..META Publishing

© META, o. p. s. – Podpora příležitostí ve vzdělávání

Vydala META, o. p. s. – Podpora příležitostí ve vzdělávání, Žerotínova 35, 130 00 Praha 3
2025

meta-ops.cz

inkluzivniskola.cz

doskolyspolecne.cz

ISBN 978-80-88171-52-2

Cesta ke střední škole: Práce s mládeží, která se učí česky

**Sborník aktivit z ročního přípravného kurzu
pro mladé migranty**

2025

Obsah

Předmluva	5
Jak pracovat s mládeží, která se učí česky?	6
1. Specifika práce s vícejazyčnou mládeží	6
2. Překážky a zásady při práci	7
3. Individuální konzultace	7
4. Překlad vysvědčení a převod známek dle českého systému hodnocení	9
5. Harmonogram individuální podpory při volbě střední školy	10
5.1 Úvodní schůzka – základní orientace	10
5.2 Zaslání materiálů e-mailem	10
5.3 Navazující schůzka – ověření zájmu a práce s motivací	11
5.4 Výběr škol a kritéria – kontrola dokumentů	11
5.5 Podání přihlášek – práce s dipsy.cz	11
5.6 Výsledky, druhé kolo a přijetí	12
Sborník aktivit pro skupinovou kariérovou práci	13
1. Principy práce ve skupině	13
2. Podpora bezpečného prostředí, zodpovědnost, dodržování pravidel, respekt...	14
3. Tvorba žákovského portfolia	14
Aktivita 1: Já – poznáváme se navzájem	15
Aktivita 2: Osidlování opuštěného ostrova	18
Aktivita 3: Můj talent	20
Aktivita 4: Postav školu svých snů	24
Aktivita 5: Den otevřených dveří	26
Aktivita 6: Objevuj střední školy	30
Aktivita 7: Poznej profese	33
Aktivita 8: Klidná komunikace	37
Aktivita 9: Jak zvládnout Českou poštu a CzechPOINT	39
Aktivita 10: Čím jsem chtěl být jako dítě a čím chci být dnes	43
Aktivita 11: Řeka života	46
Aktivita 12: Příprava motivačního dopisu – Proč právě já?	48
Aktivita 13: Kritéria přijímacího řízení	52
Aktivita 14: Jak se obléci na pohovor na střední školu	54
Aktivita 15: Příprava na pohovor – neverbální komunikace a práce s tělem	57
Aktivita 16: Pohovor nanečisto – Zvládnou to!	60
Aktivita 17: Můj první životopis	65
Aktivita 18: Jak odpovědět na nabídku brigády	68
Orientace v přijímacím řízení: Cesta krok za krokem	72
Závěr a shrnutí zkušeností	74

doporučení k aktivitám na základě naší praxe

aktivity podporující sebepoznání i poznávání ostatních

aktivity zaměřené na poznání a výběr střední školy

aktivity zaměřené na osobní rozvoj a dovedností potřebných pro úspěšné zvládnutí přijímacího pohovoru

Předmluva

Tato příručka vznikla jako výstup několikaleté praxe v ročním kurzu češtiny pro mladé migranty a migrantky, jehož součástí byla i systematická kariérová příprava a podpora při přechodu na střední školu. Za devět let prošlo ročním kurzem více než 220 žáků a žákyň. Mladí lidé ve věku 15 až 18 let do kurzu přicházeli s nulovou nebo minimální znalostí češtiny, a než kurz skončil, získali takovou úroveň, aby byli schopni studovat na střední škole.

Tito žáci potřebují citlivou podporu, protože se zatím málo orientují v neznámém vzdělávacím systému, v němž musí činit zásadní rozhodnutí pro svou budoucnost. Jejich jazyková nebo kulturní situace jim přitom ztěžuje orientaci v běžně dostupných informacích.

Záměrem této příručky je nabídnout ucelený soubor aktivit, které podpoří mladé lidi s migrační zkušeností v přípravě na přijímací řízení na střední školu a usnadní jim orientaci v českém vzdělávacím systému i v širším společenském prostředí. Aktivita rozvíjejí nejen jazykové dovednosti, ale také prakticky připravují zájemce o středoškolské studium na jednotlivé kroky, které je na cestě ke střední škole čekají – od porozumění systému vzdělávání v České republice přes výběr oboru až po konkrétní přípravu na přijímací řízení.

Příručka se zaměřuje především na skupinovou práci, která mladým lidem umožňuje lépe poznat vlastní schopnosti, uvědomit si, jaké možnosti studia se nabízejí, zamyslet se nad budoucí kariérou a postupně posilovat dovednosti potřebné pro úspěšný přechod na střední školu i pro jejich další sociální integraci.

Nabízí konkrétní nástroje, metody a inspiraci k tomu, jak tuto skupinovou práci vést s ohledem na specifické potřeby cílové skupiny – tedy mladých migrantů a migrantek, kteří často čelí jazykové bariéře, nejistotě, kulturním rozdílům a složitosti rozhodování v neznámém prostředí.

Příručka je určena pro široké spektrum pracovníků a pracovníc, kteří se v této oblasti pohybují – pro výchovné poradce, třídní učitele, asistenty pedagoga, pracovníky neziskových organizací a domů dětí a mládeže i kariérové poradce působící například na úřadech práce.

META primárně usiluje o podporu rovnosti ve vzdělávání a za přirozenou součást této rovnosti považujeme i rovnost genderovou. Věříme, že k dosažení rovnosti může napomoci užívání genderově citlivého jazyka. V našem průvodci jsme se snažili jít cestou používání genderově neutrálních výrazů (vyučující pro označení učitelů a učitelek apod.). Z důvodu lehkosti čtení textu a jeho plynulosti jsme se rozhodli ve většině případů minimalizovat užívání zdvojených výrazů, tj. označování osob ve více rodech (asistenti a asistentky) či používání hvězdiček a lomítek. Pokud v následujících kapitolách narazíte na generické maskulinum, je tomu tak pouze z důvodu zachování jazykové úspornosti a přiměřeného rozsahu textů.

Kariérové poradenství v *Levou zadní online*

V e-learningu *Levou zadní online* (LZO) naleznete také pracovní listy a online cvičení zaměřená na kariérové poradenství. Tyto pracovní listy se věnují postupnému rozšiřování slovní zásoby a jazykovou úroveň navazují na jednotlivé lekce kurzu češtiny jako druhého jazyka v LZO. Jejich cílem je seznámit studující se slovní zásobou a modelovými situacemi týkajícími se výběru kariéry, a tudíž mohou posloužit jako preaktivita (či doplňující materiál) k aktivitám v této příručce. Na tyto pracovní listy navazují online cvičení v LZO, kde si mohou studující procvičovat slovní zásobu a fráze z každého tématu. Každé téma také obsahuje na závěr jedno otevřené cvičení (např. osobní údaje, můj úspěch, motivační dopis), které se nehodnotí automaticky, ale propisuje se do online portfolia, které si studující může stáhnout jako pdf.

Jak pracovat s mládeží, která se učí česky?

1. Specifika práce s vícejazyčnou mládeží

Mladí lidé s migrační zkušeností přicházejí do českého vzdělávacího prostředí s velmi různorodými zkušenostmi a očekáváními. Ti, kteří navštěvovali školu v zemi svého původu, mohou být zvyklí na jiný typ vzdělání i délku studia.

U nově příchozích, jejichž znalost jazyka je na nízké úrovni, právě jazyková bariéra výrazně ovlivňuje to, jak rozumí informacím, jak mohou klást otázky nebo se orientovat v běžně dostupných textech a pokynech. Tato nejistota může vést ke strachu, úzkosti, pasivitě a pocitu vyloučení. Nejde jen o běžnou výuku, ale i o schopnost porozumět administrativním požadavkům, informacím na webových stránkách škol nebo podmínkám přijímacího řízení. Není výjimkou, že uchazeč nebo jeho rodina zmešká důležitý termín nebo nepodá přihlášku včas jednoduše proto, že nerozumí, co a kdy mají udělat.

Práce s vícejazyčnou mládeží proto vyžaduje mimořádnou dávku empatie, trpělivosti a schopnosti pracovat s nejistotou. Nestačí jen předávat informace – je potřeba je překládat do srozumitelného jazyka, ukazovat na konkrétních příkladech, vizualizovat, a především – ověřovat porozumění. Každý krok, každá volba, každá otázka je příležitostí k podpoře a rozvoji dovedností, které budou žákům a žákyním sloužit i v budoucnosti.

Aby tato podpora byla funkční, je důležité, aby se žáci a žákyně mohli opřít o různé zdroje pomoci – ať už přímo ve škole (vyučující, výchovní poradci a poradkyně, asistenti a asistentky pedagoga), nebo mimo ni, pokud ještě nejsou do vzdělávání na českých školách zařazení. Významnou roli zde hrají i pracovníci a pracovnice neziskových organizací, domů dětí a mládeže, úřadů práce a dalších institucí.

Pro některé rodiče může být samotné rozhodnutí o volbě oboru nebo typu školy náročné – nejsou si jisti, co je pro jejich dítě vhodné, nemají přístup k ověřeným informacím nebo nerozumí odborné terminologii. Bývá běžné, že rodiče ztrácí důvěru ve svou schopnost dítě podpořit a často mají pocit, že nemají na rozhodnutí žádný vliv. To může vést k rezignaci nebo k předání plné odpovědnosti někomu jinému – například sociálním pracovníkům neziskové organizace, vyučujícím nebo jiným pracovníkům, kteří s jejich dítětem komunikují česky. Proto je důležité rodiče do celého procesu začleňovat.

Proč není řešením pouze obor s výučním listem?

Často se v praxi setkáváme s mylnou představou, že pokud žák nebo žákyně nemá dostatečnou znalost češtiny, může jít „pouze“ na učební obor. Tato zjednodušená představa ale neodpovídá realitě. I pro studium tříletých oborů s výučním listem je totiž třeba zvládnout běžnou školní komunikaci, rozumět zadáním i pokynům při výuce a odborném výcviku. V posledních letech navíc některá učiliště zavedla vlastní školní pohovory a ověření úrovně znalosti vyučovacího jazyka, které zjišťují, zda daný uchazeč nebo uchazečka zvládne výuku v češtině.

Je tedy klíčové, aby žáci a žákyně, jejichž rodným jazykem není čeština, prošli vhodnou jazykovou přípravou před přijímacím řízením – ideálně formou intenzivních kurzů češtiny.

Zároveň je důležité vnímat, že někteří uchazeči si volí obor s výučním listem ne proto, že by je skutečně zajímal, ale ze strachu, že čtyřletý maturitní obor nezvládnou. V praxi pak dochází k tomu, že na vybraném oboru nejsou spokojeni, chybí jim motivace a školu často předčasně ukončí.

Je proto důležité s mladými lidmi i s jejich rodiči mluvit o tom, že jazyková bariéra není důvodem, proč si automaticky zvolit tříleté obory. Pokud je obor skutečně zajímavý, mohou s podporou (například doučování nebo přípravného kurzu) zvládnout i přijímací zkoušky na čtyřleté studium zakončené maturitou.

Volba školy by se tedy neměla řídit pouze jazykovou nejistotou, ale měla by vycházet také z reálných zájmů, studijních předpokladů a výsledků uchazečů.

2. Překážky a zásady při práci

Rodiče bývají v procesu volby školy často v nejisté pozici – ne proto, že by o vzdělání svých dětí neměli zájem, ale protože jim chybí nástroje, jak se v systému orientovat. Mnohdy se proto rozhodování přenáší na „odborníky“: na sociální pracovníky neziskové organizace, na vyučující, na někoho, kdo v očích rodiče „ví lépe“ a zná dobře systém. Tito pracovníci by však neměli vstupovat do role toho, kdo „rozhoduje za rodinu“. Jejich úkolem je být průvodcem – tím, kdo klade otázky, pomáhá rodině porozumět, vidět možnosti a předává jim zodpovědnost za vlastní volbu.

Zásadní je tedy rodiče aktivně zapojovat, posilovat jejich důvěru v to, že jejich role je důležitá, a vysvětlit jim, že musí také plnit potřebné kroky, jako jsou zajištění potvrzení od praktického lékaře, asistence při podání přihlášky, kontrola e-mailů a přebírání pošty.

Proto je klíčové, aby zainteresovaní pracovníci nevnímali svoji roli jednorázově jen jako předání informací prostřednictvím letáku nebo konstatování, že přihlášky se podávají přes dipsy.cz. Je to proces, který vyžaduje čas na porozumění, trpělivost, a především vytváření prostoru, v němž uchazečům jejich rodiče mohou pomoci hledat cestu, která pro ně bude v danou chvíli nejlepší.

V praxi se osvědčuje vizuální a praktické zpřístupnění informací – např. mapa vzdělávacího systému, konkrétní příklady přihlášek, schéma přijímacího řízení, ukázky studijních plánů. To vše pomáhá jak uchazečům, tak jejich rodičům lépe pochopit celý proces a učinit další rozhodnutí.

Jazyková bariéra ale není jedinou překážkou. Většina vícejazyčných dětí a jejich rodičů se orientuje v systému vzdělávání pouze velmi omezeně. Netuší, jaké typy škol v České republice existují, co přesně znamená „obor s výučním listem“ nebo „obor s maturitou“, jaké jsou jejich výstupy, jak dlouho trvají a co následuje po jejich absolvování. Neznalost struktury vzdělávání často vede k nesprávným představám – například představě, že je nutné dostat se jen a pouze na gymnázium, protože jen to znamená „dobrou školu“. Roli v tom tedy hrají i kulturní rozdíly – mnoho uchazečů a jejich rodičů má jinou představu o přijímacím řízení a o tom, jaký význam má škola pro budoucnost.

V kariérovém poradenství by se mohlo snadno stát, že pracovník nebo pracovnice začne rodině radit podle svých vlastních představ – například jim na jejich žádost rovnou doporučí konkrétní školu nebo některý obor jako „nejlepší volbu“. Takový přístup ale uchazeči ani jeho rodičům nepomáhá v rozvoji schopnosti samostatně se rozhodovat a nést za své rozhodnutí zodpovědnost. Mnohem přínosnější je, když pracovníci rodinu provázejí procesem výběru školy tak, aby všichni zúčastnění členové porozuměli možnostem, pochopili důsledky své volby a dokázali společně zvážit, co skutečně odpovídá zájmům a schopnostem dítěte. Úkolem pracovníků není rozhodovat, ale podporovat – vést uchazeče i jejich rodiče k větší jistotě a samostatnosti.

3. Individuální konzultace

Skupinové aktivity a workshopy poskytují bezpečný rámec pro objevování možností, zájmů a základních informací o volbě střední školy. Pro některé mladé migranty a migrantky však může být zásadní doplnit skupinovou práci o individuální konzultace – prostor, kde je možné zohlednit jejich konkrétní jazykovou, osobní i rodinnou

situaci. Taková konzultace umožňuje podrobněji probrat to, co žák nebo žákyně během skupinové aktivity neřekne, nepochopí nebo na co potřebuje více času k zamyšlení.

Na individuálním setkání mohou žáci (a ideálně i jejich rodiče) mluvit otevřeně o svých obavách, očekáváních, ale i konkrétních překážkách. Klíčem není tlačit na výběr „správné“ školy, ale podpořit žáky v tom, aby sami – s přiměřenou mírou podpory – pochopili své možnosti a učinili informované rozhodnutí.

Možným nástrojem pro vedení rozhovoru je poradenský rámec **GROW**, který pomáhá strukturovat cestu od vize ke konkrétním krokům.

Model GROW	
G – Goal (cíl):	Co je cílem uchazeče o vzdělání? Jaká je jeho představa o střední škole a budoucnosti? Co očekává jeho rodina?
R – Reality (realita):	Jaká je aktuální situace – jazyková úroveň, známky, motivace, zájmy a osobní zázemí? Jak silná je rodinná podpora?
O – Options (možnosti):	Jaké existují školy a obory? Jaká je kapacita středních škol v okolí? Existují přípravné kurzy nebo podobné alternativy?
W – Will (vůle/akce):	Jaký je další konkrétní krok? Co udělá žák nebo žákyně, co rodič a v čem pomůže poradce? Jak si mohou rozdělit úkoly?

V rámci individuálních konzultací je důležité být dobře obeznámeni s aktuální podobou přijímacího řízení a případnými legislativními změnami. Může jít například o to, zda se uchazeč bude účastnit jednotné přijímací zkoušky v celém rozsahu (tedy včetně jednotné přijímací zkoušky z českého jazyka a literatury), zda absolvuje místo toho rozhovor pro ověření znalosti českého jazyka nebo zda existují další možnosti pro úpravu podmínek přijímacího řízení vzhledem k jeho jazykové situaci. Právě tyto individuální schůzky poskytují prostor pro přizpůsobení podpory konkrétním potřebám každého uchazeče.

Součástí práce může být také společné nahlížení do statistik a kritérií přijímacího řízení – například kolik uchazečů bylo v minulých letech přijato, kolik je volných míst na jednotlivých oborech a jak velká může být konkurence. Tyto informace pomáhají uchazečům i jejich rodičům vytvářet reálná očekávání a zvolit dobrou strategii výběru oboru a školy.

Důležité je zjišťovat skutečnou motivaci k výběru konkrétního oboru vzdělávání. Často se setkáváme například s tím, že žák či žákyně chce jít studovat obor informační technologie, protože rád hraje počítačové hry. Co však o tomto oboru opravdu ví? Zvolil si ho jen proto, že je teď populární? Hlásí se na informatiku jeho nejlepší kamarád nebo někdo z rodiny nebo známých pracuje v tomto oboru? Na podobné otázky je třeba se zaměřit během individuálních konzultací.

Pokud má uchazeč již jasnou představu, jaký obor si chce vybrat, je důležité dívat se také na další příbuzné obory a jejich učební plány. Například pokud je jeho sen jít na vysokou školu a studovat psychologii, bude dobré podívat se i na další humanitní obory, kde je možné maturovat z psychologie, nejen na gymnázia, kam je obtížnější se dostat.

Výbornou příležitostí, jak se blíže seznámit se středními školami, jsou dny otevřených dveří nebo veletrhy středních škol, kde si uchazeči mohou udělat konkrétní představu o typech středních škol a nabízených studijních oborech.

Během individuální konzultace je také dobré informovat se o školním systému v zemi původu žáka nebo žákyně. Pomáhá nám to zjistit, jaké byly jejich dosavadní vzdělávací zkušenosti – například kolik let povinné školní docházky ve své zemi absolvovali, zda už někdy změnili školu nebo obor a jaké měli možnosti výběru. V některých zemích jsou jedenáctileté nebo dvanáctileté všeobecně vzdělávací školy, někde si již v mladším věku žáci

volí směr svého vzdělávání (např. humanitní vs. technický), jinde přecházejí na specializovanou školu až mnohem později.

Takový rozhovor může odhalit důležité souvislosti – například že žák či žákyně už má za sebou část středoškolského vzdělávání nebo že byl zvyklý na zcela odlišný styl výuky a hodnocení. Tato reflexe pomáhá nejen lépe porozumět očekáváním žáků a jejich rodin, ale také odhalit možné překážky v adaptaci na český systém.

4. Překlad vysvědčení a převod známek dle českého systému hodnocení

Rodičům a uchazečům je nutné vysvětlit, jaké dokumenty bude potřeba připravit jako přílohy k přihláškám na střední školu. Důležitá je i otázka školních výsledků a jejich srozumitelnosti pro přijímací řízení v ČR. Pokud uchazeč absolvoval část nebo celou povinnou školní docházku v zahraničí a hlásí se na střední školu v České republice, nastává situace, kdy je obvykle potřeba doložit vysvědčení za 8. a 9. ročník (dle kritérií přijímacího řízení).

Vysvědčení by mělo být přeložené do češtiny soudním překladatelem, aby mohlo být použito v rámci přijímacího řízení. Zajištění překladu vysvědčení je úkolem pro zákonné zástupce. Ti by se o to měli postarat v dostatečném předstihu.

Převod známek je vždy v kompetenci ředitele či ředitelky konkrétní střední školy. Většina ředitelů škol ale ocení, pokud jim uchazeč pomůže lépe porozumět předloženým dokumentům – například tím, že k zahraničnímu vysvědčení přiloží stručný průvodní dopis, ve kterém převede své známky do české klasifikace (1–5) a vysvětlí, zda se jedná o celoroční, pololetní nebo jiné vysvědčení.

Tento krok není povinný, ale může být vnímán jako vstřícné gesto a praktická pomoc. Umožní to škole rychlejší orientaci a může posílit důvěru v motivaci a připravenost uchazeče. U žáků a žákyň, kteří přicházejí z jiného jazykového prostředí nebo vzdělávacího systému, je přirozené, že přepis nemusí být vždy přesný – i tak ale pomáhá, pokud se uchazeči alespoň pokusí popsat, jak známkování fungovalo a co jednotlivé známky znamenají. Někdy doplní soudní překlad orientační převodní tabulkou klasifikace sám soudní překladatel nebo překladatelka. **Soudní překladatelé ale nejsou povinni známky převádět a vždy musí tyto informace označit jako „poznámku překladatele“, protože se nejedná o součást originálního textu.**

Pro převod známek doporučujeme vycházet z těchto zdrojů:

inkluzivniskola.cz/prevod-znamek-ze-zahranici/

zapojevsechny.cz/odlisny-matersky-jazyk/vzdelavaci-systemy-v-zahranici

5. Harmonogram individuální podpory při volbě střední školy

Aby bylo možné nabídnout jasnou a srozumitelnou podporu, doporučujeme práci rozdělit do několika navazujících schůzek podle následujícího harmonogramu:

5.1 Úvodní schůzka – základní orientace

Na první schůzce poskytneme uchazečům a jejich rodičům základní informace o vzdělávacím systému v ČR, o typech středních škol a přijímacím řízení. Ukážeme, kde vyhledávat školy a obory (např. na infoabsolvent.cz), jaké dokumenty bude potřeba připravit (vysvědčení, lékařské potvrzení atd.). Uchazečům, kteří se rozhodují mezi tříletým a čtyřletým oborem, je vhodné ukázat, jak bude vypadat jednotná přijímací zkouška z matematiky (testová zadání na prijimacky.cermat.cz), aby si mohli doma vyzkoušet, co test obnáší. Je dobré u toho zmínit, že se nemusí rozhodovat nyní a mají ještě čas na přípravu. Pokud již vědí, že mají zájem o maturitní obor, seznamujeme je s možností přípravy na JPZ – formou kurzů, online nástrojů¹ atd.

TIP

→ Můžeme připravit i přehledný checklist, aby uchazeči na nic nezapomněli.

5.2 Zaslání materiálů e-mailem

Po schůzce doporučujeme uchazečům a jejich zákonným zástupcům zaslat shrnující e-mail s odkazy (např. na web doskolyspolocene.cz), konkrétními obory, o kterých byla řeč, a s úkoly – např. navštívit webové stránky vybraných škol a zjistit, kdy má škola den otevřených dveří, projít si učební plány, najít si praktického lékaře a zajistit lékařský posudek (pokud dané obory potřebují potvrzení o zdravotní způsobilosti) a nechat přeložit vysvědčení a případně jeho dodatek do českého jazyka.

¹ Například <https://www.umimematiku.cz/priprava-prijimaci-zkousky-ctyrlate-obory>, <https://tau.cermat.cz/vyber.php?trida=9&predmet=ma>, <https://edu.ceskatelevize.cz/porad/nebojte-se-matematiky>, <https://edu.ceskatelevize.cz/porad/strategie-k-prijimackam-na-stredni-skolu>

5.3 Navazující schůzka – ověření zájmu a práce s motivací

Na této schůzce zjišťujeme, jaké školy a obory uchazeč navštívil během dnů otevřených dveří a jak se změnily jeho preference. Vysvětlujeme rozdíly mezi názvem oboru a jeho skutečným obsahem – učební plán s předměty může uchazeči při rozhodování pomoci. Pokud již má představu o vybraném oboru, můžeme začít pracovat na motivačním dopisu na jednu nebo i více škol, záleží pouze na uchazeči. Jestli není motivační dopis uveden v kritériích přijímacího řízení, je jeho sepsání samozřejmě dobrovolné. Motivační dopis slouží nejen škole, ale i samotnému zájemci o studium – pomáhá mu formulovat, proč si daný obor vybral, a je velmi dobrou přípravou na pohovor.

- Doporučujeme předat pracovní list k tvorbě motivačního dopisu.
- Dalším krokem je orientačně projít počty přijatých uchazečů z minulých let, abychom zjistili, jaké školy jsou populární a bude tam velká konkurence a kde je šance na přijetí vyšší.

5.4 Výběr škol a kritéria – kontrola dokumentů

Tato schůzka je zaměřená na konečné rozhodnutí o výběru středních škol a oborů vzdělávání. Informujeme uchazeče, že je důležité školy seřadit podle priority – tedy od té školy, na kterou chce nejvíce, a že toto rozhodnutí nelze později změnit. Pokud již mají školy zveřejněná kritéria přijímacího řízení, podrobně je projdeme. Vysvětlíme, jak se počítá průměrný prospěch a jak funguje převod známek ze zahraničních škol do českého systému. Důležité je ujistit se, že uchazeč ví, jak svůj průměr spočítat a jaké podklady bude muset k přihlášce přiložit. U některých škol může být požadován například motivační dopis, stručný životopis, potvrzení od lékaře, portfolio nebo jiné specifické dokumenty.

Zaměříme se společně také na to, zda škola pořádá pohovor k ověření znalosti češtiny, případně zda je součástí přijímacího řízení i školní přijímací zkouška nebo talentová zkouška. Pokud jsou tyto informace v kritériích jasně popsány, je vhodné je s žákem nebo žákyní projít a připravit se na ně.

Důležitou součástí je kontrola překladu vysvědčení. Překlad do češtiny by měl být zajištěn včas a vyhotoven soudním překladatelem. Právě v této fázi je vhodné ujistit se, že dítě i rodič rozumí celému procesu a zvládnou podniknout potřebné kroky k podání přihlášky.

5.5 Podání přihlášek – práce s dipsy.cz

Pokud si to rodiče přejí, a máme na to kapacitu, můžeme nabídnout schůzku k podání přihlášek prostřednictvím přihlašovacího systému dipsy.cz. I zde je však klíčové posilovat samostatnost a schopnost rodiny pracovat s digitálním nástrojem. Můžeme jim s přihlášením a orientací v systému aktivně pomoci – ukázat jednotlivé kroky, vysvětlit důležitost seřazení oborů dle priority a nahrávání příloh u každé vybrané školy. Důležité je i zmínit, že po dokončení a odeslání přihlášky se již nelze vracet a měnit provedené úkony.

Pokud z jakéhokoliv důvodu nelze podat přihlášku elektronicky, informujeme o alternativní možnosti podání přihlášky prostřednictvím doručení vyplněného tiskopisu. Nezapomeneme zdůraznit, že je nutné formulář přihlášky doručit spolu se všemi přílohami na každou ze zvolených škol/oborů. V případě podávání přihlášek poštou je vždy lepší odeslat je jako doporučený dopis.

Upozorníme rodiče i uchazeče na nutnost pravidelně kontrolovat e-mail i poštovní schránku, podle toho, jakou možnost podání přihlášky si zvolili – školy posílají pozvánky k pohovorům i žádosti na doplnění stejným způsobem. U elektronické přihlášky školy vkládají výzvy do dipsy.cz a do e-mailu přijde notifikace.

- Doporučujeme pro přílohy využít mobilní aplikaci, která skenuje prostřednictvím fotoaparátu do PDF souborů (např. CamScanner nebo integrovaný skener v mobilu), díky tomu jsou dokumenty pro školy lépe čitelné.

5.6 Výsledky, druhé kolo a přijetí

Další schůzka může proběhnout po zveřejnění výsledků. Společně zhodnotíme, co se povedlo, a pokud uchazeč nebyl přijat, vysvětlíme možnosti druhého nebo dalších kol. Informujeme o postupu a termínech a poskytujeme další podporu v náročné fázi rozhodování.

- Tento harmonogram není rigidní – lze ho přizpůsobit individuálním potřebám dětí a rodin. Je nutné zapojit rodiče, a pokud to možnosti dovolí, nabídnout některé schůzky i s tlumočením. Vhodné je vést si záznamy z jednotlivých setkání, aby bylo možné navázat a připomenout předchozí dohody.

Sborník aktivit pro skupinovou kariérovou práci

Tento typ aktivit je určen pro vícejazyčné žáky a žákyně, kteří zatím nemají dostatečnou znalost češtiny k plnému porozumění zadání nebo obsahu. Proto je důležité zopakovat si s nimi klíčovou slovní zásobu, využívat názorné pomůcky, pracovní listy, obrázky, a když je to vhodné, umožnit jim používat i podpůrné nástroje, například překladače v mobilních telefonech, aby mohli aktivně pracovat a rozvíjet se ve vlastním tempu. Použití překladače je v tomto případě pomůcka k porozumění a samostatnosti. Při komunikaci s žáky volíme srozumitelný jazyk – mluvíme pomalu, používáme jednoduchá slova a krátké věty.

Aktivita se dají kombinovat podle času, který máme k dispozici. V úvodu každé hodiny je vhodné vybrat jednoduchou rozehřívací nebo zklidňovací aktivitu, která zabere jen několik minut a může pomoci navodit téma hodiny. Závěrečná reflexe, zopakování nejdůležitějších informací a hodnocení na závěr jsou pro vyučující a žáky velmi důležité. Žáci si připomenou, co se naučili, a my můžeme program příští hodiny upravit podle toho, jak hodnotili náročnost apod.

U dílčích částí každé aktivity je uveden i časový odhad pro realizaci. Jedná se o orientační údaj a může se lišit s ohledem na velikost skupiny, jazykovou pokročilost atp. U každé aktivity je uvedena také související slovní zásoba.²

1. Principy práce ve skupině

Někteří žáci a žákyně nemusí být na spolupráci ve skupině zvyklí. Je tedy třeba jim pomoci vytvořit bezpečné a respektující prostředí a postupně je skupinovou práci učit.

Sepíšeme si návod na práci ve skupině a se žáky ho prodiskutujeme:

- každý člen skupiny má právo se vyjádřit,
- ve skupině respektujeme názor druhých a dodržujeme nastavená pravidla,
- ve skupině je třeba, aby se zapojil každý (= výsledek je práce celé skupiny),
- vzájemně si pomáháme a podporujeme se.

Na začátku je vhodné, abychom rozdělili žáky do dvojic či skupin (např. losováním jmen nebo podle barev, případně můžeme zadat kritéria – ve skupince budou děti různých národností, dvojici utvořím s tím, s kým jsem dlouho nebyl, atd.).

Ve skupinách pracujeme s rolemi – žáci si mohou volit, kdo bude mluvčí, zapisovatel, hlídač času, kreativec atd. (mluvčí prezentuje výsledek za skupinu, což šetří čas při reflexi).

Na konci každé skupinové aktivity reflektujeme, co se ve skupině dařilo a na co si příště dát pozor – sdílíme tipy na zlepšení (žáci a žákyně se tak učí zodpovědnosti a mohou si vyjasnit případné neshody při spolupráci).

² V případě uvádění příkladů otázek, resp. slovesného tvaru v 1. osobě jednotného čísla používáme tvary „pracuju“, „kupuju“, a nikoliv „pracuji“, „kupuji“. V případě infinitivu pak tvary „pomocť“, nikoliv „pomoci“. Tyto tvary se žáci aktivně učí v souladu s metodickými postupy obvyklými při výuce češtiny jako druhého jazyka.

2. Podpora bezpečného prostředí, zodpovědnost, dodržování pravidel, respekt...

Každý je zodpovědný za své chování:

- je třeba stále hlídat dodržování nastavených pravidel: při jejich porušování žáka nebo žáky upozorníme a situaci popíšeme – vedeme žáky a žákyně k tomu, aby sami našli řešení, jak situaci příště předejít nebo ji lépe zvládnout,
- pokud je to třeba, nastavíme společně předem „postup“, jak na porušování pravidel budeme reagovat, případně jaké sankce z toho vyplynou,
- vedeme žáky a žákyně k tomu, aby si dodržování pravidel hlídali navzájem: aby se na případné porušování sami upozorňovali a dělali vzájemnou korekci chování a dávali tipy na zlepšení,
- porušování pravidel nepřehlížíme (je-li třeba, můžeme s narušitelem konkrétní situaci rozebrat po hodině individuálně).

3. Tvorba žákovského portfolia

Materiál obsahuje mnoho praktických cvičení, během kterých budou žáci a žákyně získávat nejen nové informace, ale i zkušenosti a dovednosti, které se jim v budoucnu mohou hodit. V průběhu celého roku tak s nimi můžeme tvořit jejich individuální portfolio, do kterého si budou zakládat své poznámky, pracovní listy, materiály s informacemi a slovník s klíčovými slovy.

K tvorbě portfolia postačí:

- kroužkové desky A4,
- euroobaly A4.

Principy práce s portfoliem:

- **Postupné zakládání** – důležité je, aby si žáci své portfolio tvořili a zakládali postupně, pravidelně a chronologicky.
- **Přehlednost portfolia** – portfolio zpřehlední úvodní list A4 s nadpisem lekce/tématu a datem realizace, k němu se přikládá vše, co se toho týká.
- **Kreativita** – žáci mohou využít své kreativity a celé portfolio si ztvárnit dle své představy, aby pro ně bylo nejen přehledné, ale aby se jim s ním dobře pracovalo a brali ho jako svůj „výtvar“.
- **Zodpovědnost** – portfolio vede žáky k vlastní zodpovědnosti za jejich aktivitu a výsledky práce.
- **Nástroj k učení** – žáci mohou portfolio využívat i zpětně, pokud se budou chtít k některým tématům vrátit, vyhledat a oživit si informace.
- **Nástroj k evaluaci** – při individuálních rozhovorech se žáky můžeme portfolio využít jako nosný zdroj jejich aktivit a pokroku.

Aktivita 1: Já – poznáváme se navzájem

Aktivita je vhodná na úplný začátek, protože přirozeně podporuje jazykový rozvoj a pomáhá budovat vztahy ve skupině.

Metodický list pro vyučující	
Cíl aktivity:	Žák/žákyně: → seznámí se s ostatními ve skupině, → porozumí psaným instrukcím (vyplní pracovní list „Já“) a informacím (třídí vyplněné pracovní listy – varianta B), → přemýšlí o sobě a o osobních informacích, které chce sdílet s ostatními, → porozumí mluveným instrukcím (aktivně se zapojuje do hry „Místa si vymění“ – varianta A), → jmenuje, co má s některými z ostatních společného / v čem se liší (naslouchá – trénuje všímavost vůči ostatním členům kolektivu, zjistí něco o svých spolužácích).
Časová náročnost:	45 minut
Pomůcky:	→ pracovní list „Já“ (viz vzor – každý dostane vlastní list) → psací potřeby → (volitelně) barevné fixy nebo pastelky
Doporučení:	Aktivita je vhodná pro první setkání ve skupině – pomáhá odbourat počáteční ostych a zároveň žákům a žákyním umožňuje začít o sobě přemýšlet a formulovat o sobě jednoduché věty. Při vyplňování je důležité podporovat jazykově slabší jedince – vysvětlit jim otázky a povolit, aby klidně použili i svůj mateřský jazyk nebo obrázky. Při sdílení je cílem, aby žáci našli něco společného – to podporuje soudržnost, která je pro další práci ve skupině velmi důležitá. Zmíněné odlišnosti naopak vedou k toleranci a respektu mezi žáky – každý jsme jiný a je to v pořádku.
Slovní zásoba:	Fráze: → Jmenuju se... / Je mi ... let / Jsem z + 2. pád → Mám rád/a + 4. pád (Mám rád/a fotbal, rap, modrou barvu, fyziku...) → Mám + 4. pád (Mám psa/kočku, bratra/sestru...). Jmenuje se... Slova: barvy, předměty ve škole, jazyky, členové rodiny, domácí zvířata, sport, hudební styly

Popis:

1. Vyplnění pracovního listu (20 minut)

Každý žák a žákyně dostane svůj pracovní list „Já“.

Nejprve společně se skupinou projdeme jednotlivé otázky a vysvětlíme, co mohou žáci psát do odpovědí. (Je vhodné používat jednoduchý jazyk, klidně i přeložit některá slovíčka na tabuli.)

Žáci vyplňují list samostatně – mohou psát, kreslit nebo používat klíčová slova.

2. Sdílení – poznáváme se navzájem (15–20 minut)

Navrhujeme jednu z variant sdílení:

→ Varianta A – pohybová aktivita:

„Kdo má rád..., vstane a vymění si místo.“

Žáci sedí v kruhu na židlích. Čteme nahlas výroky, které vybereme z vyplněných pracovních listů (např.: Kdo má rád čokoládu? Kdo má psa? Kdo rád sportuje?). Žáci, kterých se to týká, se zvednou a vymění si místa.

Tato aktivita pomáhá uvolnit napětí, podporuje vnímání společných zájmů a vytváří veselejší atmosféru.

→ Varianta B – třídění pracovních listů:

Ve skupině hledáme společné kategorie – například podle věku, podle oblíbeného sportu, podle jazyků, které žáci umí, podle země, odkud pocházejí. Pracovní listy můžeme nalepit na tabuli nebo rozložit na podlahu a žáci je třídí.

3. Diskuze (5–10 minut)

→ Co máte společné?

→ Co je jiné?

JÁ

NAROZENINY

JE MI LET

JAKÝ JAZYK UMÍM

CO RÁD/A DĚLÁM

OBLÍBENÝ ŠKOLNÍ
PŘEDMĚT

NEOBLÍBENÝ
ŠKOLNÍ PŘEDMĚT

MÁM RÁD/A

JMENUJU SE

MOJE TŘÍDNÍ
UČITEL/KA

ZÁJMY, KROUŽKY

JAKÝ/Á JSEM

MOJE 3 PŘÁNÍ

MOJE RODINA

MOJI KAMARÁDI

OBLÍBENÝ SPORT

OBLÍBENÝ
FILM, SERIÁL

OBLÍBENÁ HUDBA

OBLÍBENÁ BARVA

Aktivita 2: Osidlování opuštěného ostrova

Aktivita podporuje spolupráci ve skupině, kreativní vyjádření vlastních dovedností a představ o ideálním prostředí.

Metodický list pro vyučující	
Cíl aktivity:	Žák/žákyně: → spolupracuje s ostatními na tvorbě společné mapy ostrova, → v mapě symbolickou formou znázorní nějakou svoji dovednost, → během společného sdílení výtvorů aktivně naslouchá prezentaci ostatních skupin, → zapojí se do prezentace vlastní skupiny.
Časová náročnost:	45 minut
Pomůcky:	→ velké archy papíru (flipchart, balicí papír) → barevné fixy, pastelky → ukázky informací o oborech s talentovou zkouškou, seznam uměleckých škol v ČR → překladače v mobilu (povoleny)
Doporučení:	Aktivita je vhodná jako úvodní „seznamovací“ činnost nebo jako kreativní odlehčení během výuky – žáci se učí spolupracovat a zároveň vyjadřovat své nápady. Každý žák nebo žákyně by měl mít na společném obrázku svůj vlastní prostor – je důležité na to během aktivity upozorňovat, aby se všichni cítili součástí. Vyučující obchází jednotlivé skupiny, ptá se na spolupráci a průběžně zjišťuje, co se na ostrově objevuje.
Slovní zásoba:	Fráze: → Na ostrově je... / Na ostrově máme... → Chci tam mít... / Potřebuju tam... → Rád/a... (+ sloveso), a proto potřebuju... → Moje speciální věc je... Slova: ostrov, dům, škola, obchod, moře, zvíře, loď, auto, jídlo, kniha, oblíbený, důležitý, společný

Popis:

Práce ve skupinách: Osidlování opuštěného ostrova

1. Úvod (5 minut)

Žáky rozdělíme do menších skupin (3–5 osob) a každé skupině dáme velký papír a potřeby na kreslení.

2. Zadání + tvoření (20–25 minut)

„Představte si, že připlouváte na úplně opuštěný ostrov. Tento ostrov začínáte společně osidlovat.

Na ostrov si můžete nakreslit cokoli, co byste tam potřebovali, aby se vám tam líbilo a dobře se tam žilo. Znázorněte si tam svůj vysněný domov, sami sebe při oblíbené činnosti (jak byste chtěli trávit svůj čas, něco, co umíte a děláte rádi). Společně si zabydlete ostrov a vytvořte si ideální místo pro život.“

3. Sdílení (15 minut)

Každá skupina nakonec krátce představí svůj ostrov.

Otázky:

- Co je na vašem ostrově?
- Co tam má být?
- Co tam děláte?
- Jak se vám ve skupině spolupracovalo?
- Co vám pomáhalo?

Aktivita 3: Můj talent

Aktivita podporuje uvědomění si vlastních talentů, rozvíjí schopnost vyhledávat informace o školách s talentovou zkouškou a pomáhá propojit osobní dovednosti s vhodnými obory.

Metodický list pro vyučující	
Cíl aktivity:	Žák/žákyně: → na základě četby informačních letáků středních škol o oborech s talentovou zkouškou označí obor/školu, kde by mohl/a svou dovednost dále rozvíjet, → naučí se vyhledávat informace.
Časová náročnost:	45 minut
Pomůcky:	→ pracovní listy „Spoj obrázek s oborem“ a „Nakresli/napiš, jaký máš talent“ → seznam uměleckých škol s talentovou zkouškou (webové stránky, letáky) → barevné fixy, pastelky → překladače v mobilu (povoleny)
Doporučení:	Upozorněte, že talent nemusí být jen umělecký nebo sportovní, může jít i o sociální dovednosti, jazykové schopnosti, technické dovednosti apod. Poskytněte podporu méně jazykově zdatným jedincům – např. překladače, vizuální pomůcky nebo slovníček. Zdůrazněte propojení talentu s výběrem střední školy – žáci a žákyně mohou své silné stránky využít při rozhodování o vhodném oboru. Aktivitu je třeba vést pozitivně a motivačně, aby měli všichni pocit, že jejich dovednosti mají hodnotu a jsou cenné.
Slovní zásoba:	Fráze: → Rád/a + sloveso v přítomném čase (Rád/a tancuju.) → Umím + infinitiv (Umím malovat.) → Chodím na + 4. pád (Chodím na výtvarku.) → Hraju/Dělám + 4. pád (Hraju fotbal. Dělám keramiku.) → Hraju na + 4. pád (Hraju na kytaru.) Slova: slovesa – volnočasové aktivity, sporty a hry, hudební nástroje, kroužky

Popis:

1. Úvod (10 minut)

Žákům vysvětlíme, že v Česku existují i střední školy, na které je potřeba dělat **talentovou zkoušku** – například umělecké školy (design, hudba, tanec, divadlo, umělecká řemesla...).

Krátce nabídneme několik ukázek (letáky, webové stránky škol, vzory portfolia).

Vysvětlíme rozdíl mezi přijímacím řízením na běžné školy (JPZ, pohovor...) a na umělecké školy (talentová zkouška). Z informačních letáků každý vypíše 3 informace, které ho zaujaly.

2. Vyplnění pracovního listu (10 minut)

Každý dostane pracovní list „Spoj obrázek s oborem“.

Úkol: přiřadit obrázky ke správným oborům – na základě vlastní představy; pokud je potřeba, mohou žáci použít překladač nebo se zeptat.

3. Sdílení ve skupině (5 minut)

Po vyplnění pracovního listu žáci sdílejí své odpovědi – mohou si navzájem porovnat, co přiřadili. Společně se skupinou vysvětlíme správné odpovědi a doplníme informace, co se na těchto školách učí, jak probíhá talentová zkouška a jaké mají tyto obory uplatnění.

4. Vyplnění pracovního listu „Nakresli/napiš, jaký máš talent“ (10 minut)

Každý dostane pracovní list „Nakresli/napiš, jaký máš talent“.

Úkol: Nakreslete nebo popište, co dobře umíte, co vám jde = na co máte talent.

Je důležité zdůraznit, že talent nemusí být jen výtvarný, hudební či sportovní. Talent může být např. komunikace s lidmi, dobré písemné vyjadřování, zodpovědnost, altruismus, péče o druhé, péče o zvířata, IT dovednosti, práce se dřevem, jazykové nadání aj. Každý má na něco talent, každý tedy má co nabídnout. Talentů je možné zaznamenat více.

Cílem je, aby si žáci uvědomili, v čem jsou dobří, co jsou jejich silné stránky. Při výběru střední školy se o tyto dovednosti mohou opřít.

5. Sdílení ve skupině (10 minut)

Po vyplnění pracovního listu mohou žáci sdílet své talenty. Společně se zamyslíme, pro jakou střední školu by se daný talent hodil.

SPOJ OBRÁZEK S OBOREM

ATELIÉR
BYTOVÉHO DESIGNU

HUDBA

GRAFICKÝ DESIGN

UŽITÁ MALBA

GYMNÁZIUM SE
SPORTOVNÍ PŘÍPRAVOU

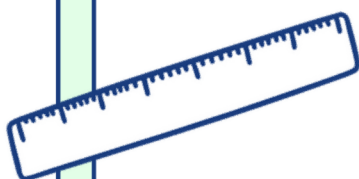
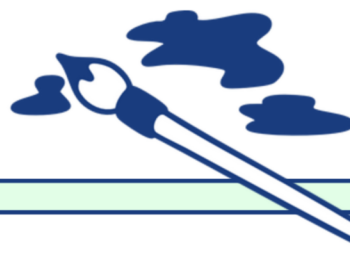
MODELÁŘSTVÍ
A NÁVRHÁŘSTVÍ ODĚVŮ

TANEC

UMĚLECKOŘEMESLNÉ
ZPRACOVÁNÍ KOVŮ

NAKRESLI/NAPIŠ, JAKÝ MÁŠ TALENT

Aktivita 4: Postav školu svých snů

Aktivita podporuje spolupráci ve skupině, rozvíjí představivost a prostorové myšlení.

Metodický list pro vyučující	
Cíl aktivity:	Žák/žákyně: → pojmenuje, co potřebuje při studiu, → naslouchá ostatním členům skupiny, hledá společné vyjádření (slovní i obrazové) těchto potřeb, → podílí se na prezentování výsledné práce, → formuluje, co je pro něj/ni důležité při výběru budoucí školy.
Časová náročnost:	60–90 minut
Pomůcky:	→ velké archy papíru (flipchartový papír) → barevné tužky, fixy, pastelky → nůžky, lepidlo, pravítka → nálepky nebo šablony s nápisy (jídelna, hřiště, knihovna, třída atd.) → překladače v mobilech (povoleny a doporučeny)
Doporučení:	U vícejazyčných žáků a žákyní je vhodné klást důraz na porozumění přes obrázky a skupinovou komunikaci. Aktivita nevyžaduje perfektní znalost češtiny – naopak, díky tvořivé formě umožňuje všem žákům zapojit se a vyjádřit své představy i jinými cestami. Úkolem vyučujícího je podporovat spolupráci, být trpělivý a vybízet žáky i žákyně k tomu, aby sdíleli své nápady beze strachu z chyby.
Slovní zásoba:	Fráze: → Ideální škola by měla být... → Třídy by měly být... → Učitelé/učitelky/žáci/žákyně by měli být... → Chtěl/a bych, aby tam byl/byla/bylo... → Musí tam být... → Vyučování by mělo začínat/končit v... Slova: místa ve škole, nábytek, přídavná jména – vlastnosti, hodiny

Popis:

1. Rozdělení do skupin (5 minut)

Účastníci se rozdělí do skupin po 4–5. V každé skupině se snažíme o jazykovou rozmanitost, pokud je to možné.

Pokud je to reálné, při rozdělování do skupin můžeme zadat kritérium, že v žádné skupině nesmí být dvakrát stejný jazyk.

2. Úvodní otázky – společná diskuze (10 minut)

- Jak by měla vypadat ideální škola?
- Co je pro vás ve škole důležité?
- Co ve vaší škole nesmí chybět, co byste tam chtěli mít?

3. Zadání úkolu (5–10 minut)

Každá skupina má za úkol vytvořit návrh „školy snů“. Je na žácích, jak si rozdělí role – každý může být zodpovědný za jednu část školy (např. třídy, jídelna, sportovní hřiště, studovna, odpočinkové zóny atd.).

4. Tvorba modelu (20–30 minut)

Pomocí papíru, lepidla, pastelek a dalších pomůcek žáci vytvoří vizuální návrh školy. Mohou kreslit, psát, používat ikonky nebo vlastní jazyk. Je vhodné umožnit jim používat překladače v mobilních telefonech – např. pro překlad názvů místností, nápisů nebo prezentaci nápadů.

5. Prezentace (15–20 minut)

Každá skupina svou školu představí ostatním.

6. Závěrečná reflexe (5–15 minut)

- Jaká byla spolupráce? Co se dařilo?
- Co se vám na vaší škole snů líbí nejvíc?
- Co si přejete mít ve své budoucí škole?
- Jak vypadá škola u vás doma a tady – co je podobné, co odlišné?

Aktivita 5: Den otevřených dveří

Aktivita pomáhá žákům seznámit se s typy středních škol, vyhledávat o nich informace a připravit otázky pro návštěvu dne otevřených dveří.

Metodický list pro vyučující	
Cíl aktivity:	Žák/žákyně: → popíše rozdíly mezi jednotlivými typy středních škol, → vyhledá na webu nebo v letácích konkrétní informace o škole a zapíše je do pracovního listu, → vybere obor, který ho/ji zajímá, a zdůvodní svou volbu, → vytvoří otázky, které by mohl/a položit při návštěvě školy, → zamyslí se, s kým by mohl/a den otevřených dveří navštívit (rodiče, kamarádi, spolužáci).
Časová náročnost:	45–60 minut
Pomůcky:	→ velké archy papíru, pracovní list „Připrav si svůj plán na den otevřených dveří“ → letáky a výtisky z webových stránek středních škol, které používají ke dnu otevřených dveří → mobilní telefony (pro vyhledávání informací) a přístup k internetu → psací potřeby, barevné fixy → fotky interiérů škol (třídy, tělocvična, laboratoře nebo dílny, knihovna, studovna, jídelna apod.)
Doporučení:	Je třeba umožnit práci s mobilním překladačem. Dbejte na to, aby žáci a žákyně rozuměli pojmům jako „učební plán“, „obor“, „veřejná/soukromá škola“ – využijte přitom vizuální materiály a konkrétní příklady. Otázky a fotky můžete následně vyvěsit na nástěnku.
Slovní zásoba:	Fráze: otázky: Kdy? Kam? Kde? Kolik? Jaký? Proč? Jak dlouho? Jak často? Co? Kdo? Slova: středoškolské vzdělání, studijní obor, učební/studijní plán, maturita, výuční list, přihláška, výměnný pobyt, odborný výcvik, praxe, absolvent

Popis:

1. Úvodní seznámení s českým systémem středního vzdělávání (10 minut)

Představíme typy středních škol:

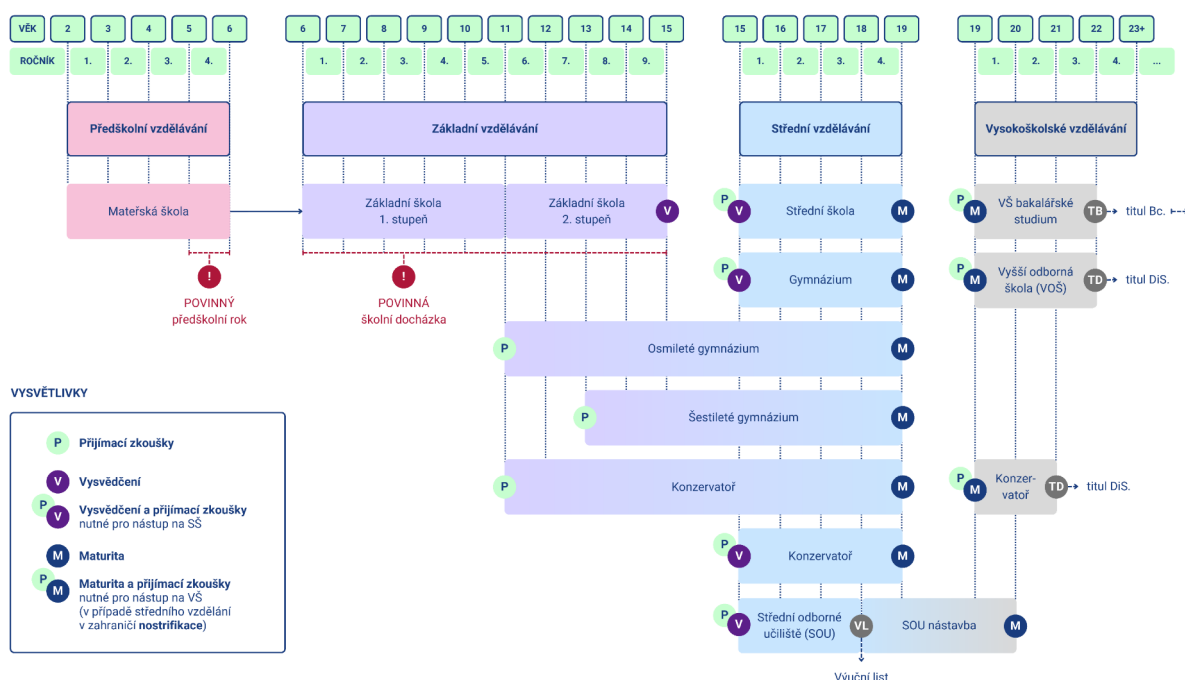
- gymnázium,
- střední odborná škola (např. obchodní akademie, zdravotnická škola, lyceum),
- střední odborné učiliště.

Vysvětlíme rozdíly mezi nimi (např. délka studia, praktická výuka, uplatnění). Používáme přitom jednoduchý jazyk, piktogramy, obrázky.

Je možné použít infografiku Český vzdělávací systém.³

ČESKÝ VZDĚLÁVACÍ SYSTÉM

...META*~

2. Vysvětlení pojmu „den otevřených dveří“ (5 minut)

Vysvětlíme účastníkům, že jde o den, kdy mohou navštívit školu, prohlédnout si prostory, mluvit s učiteli a žáky střední školy. Je možné použít krátké video nebo obrázkovou prezentaci.

3. Vyhledávání informací – práce ve dvojicích (5–10 minut)

Povolíme použití mobilních překladačů (např. Google Překladač). Ukážeme žákům, co a jak vyhledávat na webových stránkách škol, a vysvětlíme jim, co je učební plán.

Žáci utvoří dvojice. Každá dvojice si z předem připraveného seznamu vybere jednu konkrétní školu. Pomocí internetu a dostupných letáků vyplňují pracovní list s otázkami, které si mohou přeložit do svého jazyka:

- Zjistěte, jaké obory škola nabízí, a jeden si vyberte – například podle toho, který se vám líbí.
- Vyberte dva zajímavé předměty, které obor nabízí. (učební plán)

³ Infografika je dostupná na: bit.ly/cesky-vzdelavaci-system

- Jaké jazyky škola vyučuje?
- Kdy mají den otevřených dveří?
- Je škola soukromá, nebo veřejná?

Během aktivit si ověřujeme, že žáci vědí, jak hledat. Následně prezentují výsledky.

4. Simulace návštěvy školy (20 minut)

Žáci jsou stále rozdělení do dvojic.

Po třídě nebo do prostoru rozvěsíme na stanoviště fotky různých částí školy (třídy, tělocvična, jídelna, dílny atd.) a k tomu přidáme bílý papír.

Každá dvojice má za úkol obejít všechny fotky a vymyslet otázky, které by bylo možné položit při reálné návštěvě školy (například v jídelně – Kolik stojí obědy?).

Poté, co dvojice obejdou všechna stanoviště, vybereme u každé fotky zajímavé otázky a necháme žáky, aby je přečetli nahlas.

5. Reflexe a navazující kroky (5–10 minut)

- Jaké jsou v Česku typy středních škol?
- Který typ školy se vám líbí?
- Našli jste na škole, o které jste si četli, nějaký zajímavý obor či předmět?

Povzbudte žáky, aby se zeptali rodičů, jestli by s nimi šli na den otevřených dveří, nebo aby šli se svými spolužáky.

PŘIPRAV SI SVŮJ PLÁN NA DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Střední škola:

- ☐ soukromá
☐ veřejná

**Najdi, jaké obory škola
nabízí, a vyber jeden:**

**Vyber dva zajímavé předměty,
které obor nabízí (učební plán):**

.....
.....

Jaké jazyky škola vyučuje?

Kdy má škola den otevřených dveří?

Přelož do svého jazyka:

středoškolské vzdělání

.....

studijní obor

.....

učební/studijní plán

.....

maturita

.....

výuční list

.....

přihláška

.....

výměnný pobyt

.....

odborný výcvik/praxe

.....

absolvent/ka

.....

Aktivita 6: Objevuj střední školy

Aktivita rozvíjí komunikační dovednosti žáků, podporuje samostatné získávání informací o středních školách a pomáhá porovnat různé možnosti studia.

Metodický list pro vyučující	
Cíl aktivity:	Žák/žákyně: → osloví stanovený počet zástupců různých škol z oblasti svého zájmu, → procvičuje základní komunikační dovednosti (pozdrav, představení se, formulaci jednoduché otázky), cíleně zjišťuje požadované informace, → do pracovního listu „Objevuj střední školy“ zaznamená své odpovědi na stanovené otázky, → ve dvojici či trojici reflektuje se spolužáky svou aktivitu během veletrhu i získané poznatky o středních školách, jejichž zástupce navštívil.
Časová náročnost:	60–90 minut (dle časové náročnosti veletrhu)
Pomůcky:	→ pracovní list „Objevuj střední školy“ → propisky → přehled otázek pro inspiraci (volitelné)
Doporučení:	Motivujte žáky a žákyně, aby si během aktivity vyzkoušeli základní komunikační dovednosti: pozdrav, představení se, formulaci jednoduché otázky. Je vhodné je ujistit, že se nemusí bát chyb – cílem není perfektní čeština, ale odvaha komunikovat a zjistit informace.
Slovní zásoba:	Fráze: → Musím + infinitiv → Líbí se mi tato škola, protože... → Zaujal mě obor... → Tento obor mě zaujal, protože... Slova: den otevřených dveří, přijímací zkoušky, délka studia, školné, potvrzení od lékaře

Popis:

1. Úvod (10 minut)

Žáky krátce seznámíme s cílem aktivity: jejich úkolem bude oslovit zástupce tří různých škol na veletrhu (např. Schola Pragensis) a získat praktické informace o oborech, které je zaujmou.

Před návštěvou si zopakujeme, co znamenají pojmy *den otevřených dveří*, *přijímací zkoušky*, *délka studia*, *lékařské potvrzení* nebo *školné*. Můžeme také připomenout rozdíl mezi obory s výučním listem (3 roky) a maturitními obory (4 roky).

2. Samostatná práce žáků (30–40 minut)

Žáci se volně pohybují po veletrhu a podle vlastního výběru navštěvují stánky středních škol. Vypĺňují pracovní list, který obsahuje konkrétní otázky.

3. Závěrečná reflexe (15 minut)

Žáci se ve skupinkách (2–3 osoby) podělí o to, co zjistili:

- Které školy se vám líbily? Proč?
- Co vás překvapilo?
- Jaký obor se vám líbil?
- Co pro vás bylo při rozhovoru s vystavovatelem těžké, nebo naopak snadné?

OBJEVUJ STŘEDNÍ ŠKOLY

ŠKOLA, KTERÁ SE MI LÍBÍ

Název:

Adresa:

Web:

Obor, který mě zaujal:

Den otevřených dveří:

Délka studia:

Musím dělat přijímací zkoušky? ☐ ano ☐ ne

Musím platit za studium? ☐ ano ☐ ne

Potřebuji potvrzení od lékaře? ☐ ano ☐ ne

ŠKOLA, KTERÁ SE MI LÍBÍ

Název:

Adresa:

Web:

Obor, který mě zaujal:

Den otevřených dveří:

Délka studia:

Musím dělat přijímací zkoušky? ☐ ano ☐ ne

Musím platit za studium? ☐ ano ☐ ne

Potřebuji potvrzení od lékaře? ☐ ano ☐ ne

ŠKOLA, KTERÁ SE MI LÍBÍ

Název:

Adresa:

Web:

Obor, který mě zaujal:

Den otevřených dveří:

Délka studia:

Musím dělat přijímací zkoušky? ☐ ano ☐ ne

Musím platit za studium? ☐ ano ☐ ne

Potřebuji potvrzení od lékaře? ☐ ano ☐ ne

Aktivita 7: Poznej profese

Aktivita podporuje poznávání různých profesí, rozvíjí schopnost vyhledávat informace a reflektovat vlastní zájmy a představy o budoucí kariéře.

Metodický list pro vyučující	
Cíl aktivity:	Žák/žákyně: → podle instrukcí a ve spolupráci se spolužákem/spolužáky vyplní obě strany pracovního listu, → podílí se na prezentaci společné práce, reaguje na doplňující otázky spolužáků, → aktivně naslouchá dalším prezentujícím a zapojuje se do následné diskuze, → reflektuje svůj postup při vyhledávání informací a společné práci, → zhodnotí nově získané poznatky o probíraných profesích a vztáhne je ke svým vlastním zájmům a aspiracím.
Časová náročnost:	45–60 minut
Pomůcky:	→ pracovní list „Poznej profese“ (obě strany) → kartičky s profesemi k losování → lepidla, pastelky, fixy → případně počítače/tablety pro hledání informací na konkrétních stránkách (www.infoabsolvent.cz, www.prace.cz, www.jobs.cz)
Doporučení:	V případě, že žáci a žákyně neumí dobře česky, připravte slovníček k profesím nebo piktogramy. Pokud je to možné, vyvěste pracovní listy na nástěnku.
Slovní zásoba:	Fráze: → Myslím, že... (Myslím, že je tato profese těžká.) → Podle mě... (Podle mě je tato profese těžká.) → Líbí se mi tato profese, protože... → Chtěl/a bych být (profese), protože... → Můj/moje (člen rodiny) pracuje jako... Slova: podstatná jména – profese (+ přechýlené varianty), slovesa – aktivity, které dělají různé profese, mzda, dobře placený, těžký, lehký, nebezpečný, zajímavý, nudný

Popis:

Úvodní otázka: Jaké profese znáte? (ty se následně zapisují na tabuli)

1. Rozdělení do dvojic/skupin (5 minut)

- Každá dvojice si vylosuje jedno povolání (např. kuchař, policista, elektrikář, zdravotní sestra apod.).
- Obdrží pracovní list (dvě strany) k vyplnění.

2. Práce s pracovním listem (20–30 minut)

1. strana – Poznej profese

Žáci vyplní pracovní list:

- Název profese
- Co dělá?
- Jaké vzdělání musí mít?
- Kolik je měsíční mzda? (mohou najít například na prace.cz)
- Proč je ta práce zajímavá?
- Proč je ta práce těžká?
- Zeptejte se spolužáků: Znáš tuto profesi? Pracuje někdo z rodiny v této profesi? Chtěl/a bys tuto profesi dělat?

2. strana – Jaký má být pracovní den?

Návrh typického dne v této profesi – děti kreslí, píší nebo lepí obrázky. Např. kuchař: Ráno připravuje kuchyň, v poledne vaří obědy, odpoledne myje nádobí.

3. Prezentace (10–15 minut)

- Každá skupina představí svou profesi (může číst, ukázat obrázek, popsat den).
- Ostatní mohou klást doplňující otázky.

4. Závěrečná diskuze (10 minut)

- Jak jste vyhledávali informace? Co vám pomáhalo? Co bylo při hledání nejtěžší?
- Která profese se vám nejvíc líbí a proč?
- Která práce je podle vás nejtěžší?
- Chtěl by někdo tuto profesi v budoucnu dělat?

POZNEJ PROFESE

NÁZEV PROFESE:

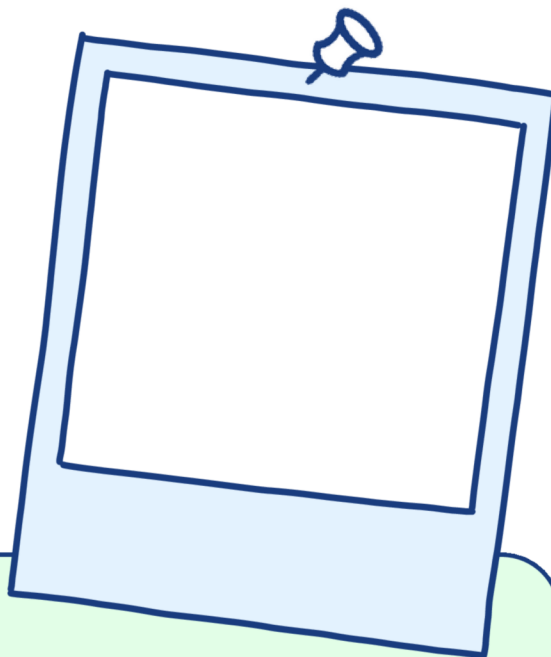
CO DĚLÁ?

JAKÉ VZDĚLANÍ MUSÍ MÍT?

CO JE NA TÉTO PROFESI ZAJÍMAVÉ?

JAKÁ JE MĚSÍČNÍ MZDA?

ZNÁŠ NĚKOHO V TÉTO PROFESI? CHCE NĚKDO STUDOVAT TUTO PROFESI?

Nevíš si rady? Mrkni na infoabsolvent.cz, prace.cz nebo jobs.cz.

JAKÝ MÁ DANÁ PROFESE PRACOVNÍ DEN?

Aktivita 8: Klidná komunikace

Aktivita podporuje osvojení klidné a konstruktivní komunikace ve stresových situacích a rozvíjí schopnost používat vhodné fráze a zklidňující techniky.

Metodický list pro vyučující	
Cíl aktivity:	Žák/žákyně: → si uvědomuje svoje reakce na fyziologické i komunikační úrovni ve stresových situacích, → učí se frázím vedoucím partnera v komunikaci ke smířlivému a konstruktivnímu dialogu, → sdílí s ostatními zásady, které mohou člověku pomoci zůstat v klidu, → některé zklidňující techniky si vyzkouší.
Časová náročnost:	40 minut
Pomůcky:	→ kartičky s frázemi → tabule nebo flipchart
Doporučení:	O zásadách, jak zůstat v klidu, je dobré nejen mluvit, ale především je nejprve v bezpečném prostředí školy (kurzu) vyzkoušet. Využijte dostupné zdroje nabízející různé techniky zklidnění (např. karty <i>(Ú)klid v hlavě</i> od společnosti SOFA nebo tipy na portálu Pedf UPOL <i>Pečuji o sebe a své žáky</i>). Doporučte svým žákům a žákyním, ať si je později doma sami projdou a vyzkouší, co jim nejlépe funguje.
Slovní zásoba:	Fráze: → Mohl/a byste...? → Můžete...? → Promiňte, ale... → Co mám dělat? → Prosím. → Jsem ve stresu. → Mám strach. → Bojím se. → Mluvit s + 7. pád Slova: mluvit, zopakovat, ne/rozumět, odpovědět, říct, ne/křičet, ukázat, najít, pomoci, napsat, vysvětlit, stres, strach, bát se, nádech, výdech

Popis:

1. Úvod (10 minut)

Zeptáme se žáků na několik otázek a vedeme diskuzi:

- Co děláte, když na vás někdo mluví, a vy mu nerozumíte?
- Co řeknete, když nevíte, jak odpovědět?
- Co byste dělali, kdyby na vás někdo křičel?
- Jak reaguje vaše tělo ve stresu? (např. bušení srdce, mlčení, pocení)

2. Příklady vět (5 minut)

Žáci si rozdají kartičky s příklady vět a ty následně přečtou nahlas:

→ Mohl/a byste mi, prosím, pomoci?	→ Můžete mi to prosím vysvětlit?
→ Nerozumím, můžete mi to prosím zopakovat?	→ Můžete mi ukázat, jak to mám udělat?
→ Co mám udělat teď?	→ Můžete mi říct, kde to najdu?
→ Promiňte, nerozumím.	→ Co to znamená?
→ Můžete mi to prosím napsat?	→ Můžu mluvit s někým jiným?
→ Můžete to zopakovat pomalu, prosím?	→ Prosím, nekřičte na mě.

3. Zásady komunikace (5 minut)

Společně si řekneme zásady klidné komunikace:

- Snažte se zůstat klidní – pomůže hluboký nádech a výdech.
- Pokuste se nezvyšovat hlas – i když druhý křičí, zkuste mluvit pomalu a klidně.
- Požádejte o pomoc nebo o zopakování.

4. Cvičení ve dvojicích – „protivný člověk“ (10 minut)

Jeden žák nebo žákyně si zahraje roli „protivného člověka“ – může mluvit příliš rychle, nesrozumitelně nebo zvyšovat hlas.

Druhý má za úkol reagovat klidně a použít některou z naučených frází.

Po chvíli se role vymění.

Vyučující obchází dvojice, povzbuzuje k využívání frází a připomíná techniky klidného dýchání a mluvení.

5. Společná reflexe (10 minut)

Otázky do skupiny:

- Jaké bylo hrát protivného člověka?
- Jaké bylo reagovat klidně?
- Která fráze vám připadala nejužitečnější?

Aktivita 9: Jak zvládnout Českou poštu a CzechPOINT

Aktivita podporuje praktické zvládnutí běžné komunikace na poště a rozvíjí samostatnost při práci s tiskopisy a formuláři.

Metodický list pro vyučující	
Cíl aktivity:	Žák/žákyně: → pracuje s informacemi a tiskopisy organizovanými podle administrativního stylu komunikace (Česká pošta, CzechPOINT), → procvičuje vyplňování podacího lístku a správné nadepsání obálky, → seznamuje se se základními pojmy a frázemi potřebnými pro běžnou úřední komunikaci.
Časová náročnost:	45 minut
Pomůcky:	→ podací lístky z ČP → cedulky se jmény stanovišť → pořadové lístky (vyvolávací systém) → obálky → vzory nadepsané obálky a podacího lístku → předtištěné „vysvědčení“ k ověření
Doporučení:	Aktivita je navržena tak, aby žáci a žákyně mohli většinu úkolů zvládnout samostatně, jen podle názorné ukázky. Roli „úředníků“ na CzechPOINTu a na přepážce na poště může hrát vyučující nebo někteří z pokročilejších žáků. Je vhodné připravit vzory (nadepsaná obálka, vyplněný podací lístek), aby se žáci mohli snadno zorientovat. Smyslem není perfektní zvládnutí každého detailu, ale odbourání strachu z komunikace a získání praktického zážitku, který jim pomůže zvládnout podobnou situaci v běžném životě.
Slovní zásoba:	Fráze: → Chtěl/a bych to poslat doporučeně. → Potřebuju ověřenou kopii. → Kolik to stojí? → Můžu platit kartou? Slova: pošta, dopis, obálka, známka, poslat, obvykle, doporučeně, prioritně, ekonomicky, podací lístek, vyplnit, CzechPOINT, vysvědčení, kopie, ověřený, ověřit, razítko, pořadový lístek, přepážka, odesílatel, adresát, adresa, PSČ (poštovní směrovací číslo), ulice, číslo domu (popisné, orientační), město, stát

Popis:

1. Úvod ve třídě (10 minut)

Společně si zopakujeme základní pojmy a fráze.

Na vzoru si ukážeme, jak správně napsat adresu, jak nadepsat obálku, kam se píše adresa odesílatele a adresáta, co je podací lístek a k čemu slouží.

Účastníci dostanou pracovní list – ve dvojicích přiřazují pojmy (např. dopis, obálka, doporučeně, razítko, CzechPOINT, podací lístek, pořadové číslo).

2. Samostatná práce na stanovištích (30 minut)

Všichni účastníci dělají stejný úkol – připravují ověřenou kopii vysvědčení a posílají doporučený dopis.

Stanoviště 1: Příprava a jazyk

Nadepsat obálku (odesílatel/adresát) – každý sám podle vzoru.

Vyplnit podací lístek – každý podle vzoru.

Stanoviště 2: Automat – vyvolávací systém pošty

→ Vzít si správné pořadové číslo (kartičku), během čekání dokončit podací lístek.

Stanoviště 3: CzechPOINT – ověření kopie

→ Každý přijde s „vysvědčením“ (papír) a požádá o ověření kopie.

Fráze:

→ Dobrý den, potřebuju ověřenou kopii.

→ Kolik to stojí?

→ Děkuji.

Stanoviště 4: Automat – vyvolávací systém pošty

→ Vzít si správné pořadové číslo (kartičku).

Stanoviště 5: Pošta – přepážka

Odevzdat nadepsanou obálku a podací lístek, říci si o správný způsob odeslání.

Fráze:

→ Potřebuju poslat dopis.

→ Obyčejně, nebo doporučeně?

→ Doporučeně.

→ Prioritně, nebo ekonomicky?

→ Tady je podací lístek.

3. Závěrečná reflexe (10 minut)

Diskuze ve třídě:

→ Co bylo lehké?

→ Co bylo těžké?

→ Jste připraveni na reálnou poštu?

→ Jaká slova / jaké fráze pro vás byly nové?

POŠTA: SPOJ OBRÁZKY S POJMY

OBÁLKA

POHLED

BALÍK

POŠTÁK

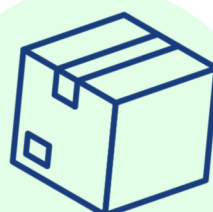
POŠTOVNÍ SCHRÁNKA

ZNÁMKA

PODACÍ LÍSTEK

PŘEPÁŽKY

POŘADOVÉ ČÍSLO

Česká pošta 1 CzechPoint Přepážka 1	Česká pošta 2 CzechPoint Přepážka 1	Česká pošta 3 CzechPoint Přepážka 1	Česká pošta 4 CzechPoint Přepážka 1
Česká pošta 5 CzechPoint Přepážka 1	Česká pošta 6 CzechPoint Přepážka 1	Česká pošta 7 CzechPoint Přepážka 1	Česká pošta 8 CzechPoint Přepážka 1
Česká pošta 9 CzechPoint Přepážka 1	Česká pošta 10 CzechPoint Přepážka 1	Česká pošta 11 Dopisy Přepážka 2	Česká pošta 12 Dopisy Přepážka 2
Česká pošta 13 Dopisy Přepážka 2	Česká pošta 14 Dopisy Přepážka 2	Česká pošta 15 Dopisy Přepážka 2	Česká pošta 16 Dopisy Přepážka 2
Česká pošta 17 Dopisy Přepážka 2	Česká pošta 18 Dopisy Přepážka 2	Česká pošta 19 Dopisy Přepážka 2	Česká pošta 20 Dopisy Přepážka 2

Aktivita 10: Čím jsem chtěl být jako dítě a čím chci být dnes

Aktivita podporuje reflexi vlastních dětských snů a současných zájmů a rozvíjí kreativitu prostřednictvím výtvarného vyjádření.

Metodický list pro vyučující	
Cíl aktivity:	Žák/žákyně: → skrze přemýšlení nad úvodními otázkami a následně skrze výtvarnou činnost reflektuje vývoj svých zájmů a představ o budoucím životě, → sdílí svoje úvahy v menší skupině se spolužáky, → při společném sdílení se všemi spolužáky uvažuje nad svými sny a představami v souvislosti s volbou střední školy.
Časová náročnost:	50–70 minut
Pomůcky:	→ papíry A4 → staré časopisy nebo noviny → nůžky, lepidlo → pastelky, fixy, barevné tužky
Doporučení:	Aktivita je vhodná pro smíšené skupiny žáků a žákyň – i pro ty, kteří zatím nemají jasnou představu o budoucnosti. Důležitější než konkrétní volba povolání je samotné přemýšlení o změnách, snech a zájmech. Žáky povzbuzujte, aby tvořili svobodně, bez obavy z „nesprávných odpovědí“. (Volby jako čarodějka nebo astronaut jsou v pořádku.) Může být užitečné také připomenout, že se jejich představy mohou v budoucnu měnit, že je v pořádku hledat různé cesty a že výběr školy je jen jeden z kroků na jejich cestě. V závěru doporučujeme shrnout společně se skupinami: → Dnes jsme vzpomínali na svoje dětské sny. Jaké to bylo? Jak jste se cítili? → Dnes si vybíráte střední školu a svoji budoucí profesi. Co je pro vás teď nejdůležitější? → Co potřebujete vědět o střední škole a oboru, který chcete studovat? → Co byste k rozhodování ještě potřebovali?

Slovní zásoba:	Fráze: → Když jsem byl/a malý/á, chtěl/a jsem být + 1./7. pád → Vždycky jsem chtěl/a být + 1./7. pád → Teď chci být + 1./7. pád → Když jsem byl/a malý/á, bavilo mě + infinitiv / 1. pád → Baví mě + infinitiv / 1. pád → Když jsem byl/a malý/á, rád/a + sloveso v minulém čase → Rád/a + sloveso v přítomném čase → Když jsem byl/a malý/á, hrál/a jsem si na + 4. pád → Když jsem byl/a malý/á, hrál/a jsem si s/se + 7. pád → Můj dětský sen byl... → Umím + infinitiv → Jde mi dobře + 1. pád Slova: profese (+ přechýlené varianty), slovesa – aktivity, které dělají různé profese
-----------------------	---

Popis:

1. Úvodní naladění (5–10 minut)

Uvedeme téma a položíme otázky pro zamyšlení:

- Čím jste chtěli být, když jste byli malí?
- Na co/koho jste si rádi hráli?
- Co vás bavilo? Co vás baví dnes?
- Co umíte dobře?
- Jakou práci byste chtěli dělat?

2. Tvorba koláže (30 minut)

Každý účastník dostane velký papír a rozdělí si ho na dvě poloviny.

Levá polovina: **Čím jsem chtěl/a být jako dítě.**

Pravá polovina: **Čím chci být dnes.**

Žáci mohou kreslit, psát, vystřihovat a lepit obrázky z časopisů nebo jiných materiálů. Nemusí uvádět pouze konkrétní povolání – mohou zobrazit i činnosti nebo zájmy.

3. Diskuze ve skupinách (15 minut)

Na závěr se žáci rozdělí do menších skupin (3–4 osoby). V každé skupině každý představí svou koláž:

- Jaké byly tvé dětské sny?
- Co bys chtěl/a dělat teď?
- Co tě během tvorby koláže napadlo?

Sdílení v menších skupinkách vytvoří bezpečnější prostředí a umožní, aby se zapojili i méně jazykově zdatní žáci a ti, pro které je obecně sdílení osobních informací náročné.

Aktivita 11: Řeka života

Aktivita podporuje sebezpoznání, sebedůvěru a sdílení ve skupině.

Metodický list pro vyučující	
Cíl aktivity:	Žák/žákyně: → s pomocí vizuální opory porozumí metaforicky formulovanému zadání, → pracuje na základě zadání: během výtvarné činnosti seřadí v chronologickém sledu důležité okamžiky dosavadního života, svou aktuální situaci a dojmy z ní i své představy o budoucnosti, → svůj výtvar sdílí se spolužákem ve dvojici, později v celé skupině, → naslouchá sdílení svých spolužáků, → k vlastní promluvě či reakcím na promluvy ostatních využívá některé z pomocných otázek.
Časová náročnost:	80 minut
Pomůcky:	→ velké papíry (A3) → barevné fixy, pastelky, tužky → ukázkový obrázek „řeka života“ nakreslený na tabuli nebo flipchartu
Doporučení:	„Řeka mého života“ pomáhá žákům a žákyním reflektovat jejich životní cestu, uvědomit si, co všechno už zvládli, a posiluje jejich vnitřní motivaci. Umožňuje jim vyjádřit pocity kreativní cestou a sdílet je s ostatními ve skupině, což může zlepšit atmosféru a vzájemné porozumění. Tato aktivita může být pro některé jedince citlivá. Je důležité vytvořit bezpečné a respektující prostředí, kde není nic povinné. Žáci mohou zvolit jen kresbu bez sdílení. Měli byste být připraveni nabídnout podporu, pokud se objeví silné emoce. Aktivitu je možné využít i jako podklad pro individuální rozhovor s konkrétním žákem nebo žákyní.
Slovní zásoba:	Fráze: → Narodil/a jsem se v/ve + 6. pád → Důležitá událost byla... → Překážkou byl/a/o... → Můj oblíbený učitel / Moje oblíbená učitelka byl/a... → Ovlivnil/a mě... → Přestěhoval/a jsem se do + 2. pád → Mým cílem je... / Mým snem je... → Chtěl/a bych + infinitiv Slova: život, narození, minulost, současnost, budoucnost, důležitý, vzpomínka, událost, překážka, ovlivnit, změna, směřovat, cíl, plán, sen (sny)

Popis:

1. Úvod (10 minut)

Žáky přivítáme a seznámíme je s tématem hodiny. Vysvětlíme jim, že všichni dnes budou kreslit svou „řeku života“. Na tabuli jim můžeme ukázat jednoduchý příklad.

Tok řeky symbolizuje běh života – začíná narozením a plyne přes důležité události do budoucnosti. Někdy je řeka klidná, jindy plná zákrut, kamenů nebo peřejí – stejně jako naše životní cesta.

Žáci budou do své řeky zakreslovat významné události – např. narození sourozence, stěhování, příchod do Česka, nové přátele, těžkosti, ale i sny a přání. Je důležité jim zdůraznit, že každá řeka je jedinečná, neexistuje jediné správné řešení.

2. Kreslení řeky (30 minut)

Fáze 1: Minulost

Na začátku (u pramene řeky) žáci nakreslí své narození a postupně přidávají další důležité události svého života až do dnešního dne. Může to být například změna školy, přestěhování, nový jazyk, oblíbený učitel nebo těžké období.

Fáze 2: Přítomnost

Uprostřed řeky je „dnes“. Žáci znázorní, jak se právě teď cítí. Mohou použít barvy, symboly nebo slova.

Fáze 3: Budoucnost

Tam, kam řeka směřuje, je budoucnost. Žáci kreslí, co si přejí – třeba jaké povolání by chtěli dělat, jaké mají sny, čím by chtěli být, co by chtěli v životě zažít.

Během této části podporujeme žáky otázkami:

- Co pro tebe bylo důležité?
- Máš na něco hezkou vzpomínku?
- Co si přeješ do budoucna?

3. Sdílení ve dvojicích (20 minut)

Žáci se rozdělí do dvojic. Každý má možnost popsat tok svojí řeky – co ho v životě ovlivnilo, co je pro něj důležité, co ho čeká.

Na tabuli můžeme napsat pomocné otázky:

- Co je v tvé řece nejdůležitější?
- Jaké překážky jsi musel/a překonat?
- Máš v řece někoho, kdo tě ovlivnil?
- Kam tvoje řeka směřuje?
- Máme v řece něco společného?

4. Závěrečná reflexe (10 minut)

Žáci se opět sejdou v kruhu. Kdo chce, může svou řeku ukázat celé skupině a krátce ji představit. Nikdo není nucen mluvit. Prezентující žákům a žákyním poděkujeme za odvahu a otevřenost. Můžeme připomenout, že i když každá řeka vypadá jinak, všechny směřují dál – a všechny zkušenosti, i ty těžké, nás posilují.

Žáci si svou řeku mohou odnést domů nebo ji (pokud chtějí) mohou vystavit ve třídě jako součást výstavy.

Aktivita 12: Příprava motivačního dopisu – Proč právě já?

Rozvíjí schopnost napsat motivační dopis, přizpůsobit ho konkrétní škole a oboru a reflektovat vlastní silné stránky a učí, jak postupovat při psaní.

Metodický list pro vyučující	
Cíl aktivity:	Žák/žákyně: → rozumí okolnostem tvorby motivačního dopisu (účel, formální náležitosti, potřeba myslet na to, čím a jak může oslovit adresáta dopisu), → vyplní pracovní list, → při psaní motivačního dopisu používá slovní zásobu a fráze odpovídající formě dopisu i jeho/její vlastní jazykové úrovni, → reflektuje proces tvorby – jaký má celkový dojem z dopisu, s čím je spokojený/spokojená, co bylo náročné vymyslet/napsat, co by na něm šlo ještě vylepšit...
Časová náročnost:	45 minut
Pomůcky:	→ pracovní list → papíry
Doporučení:	Formální náležitosti úpravy motivačního dopisu včetně konkrétních frází můžete najít v pracovním listu na portálu <i>Levou zadní online</i> .
Slovní zásoba:	Fráze: → Jmenuju se... → Chci studovat + 4. pád → Vybral/a jsem si tuto školu, protože... → Chodil/a jsem na základní školu v/ve + 6. pád → Bavl/a/o mě + 1. pád → Šel/šla/šlo mi + 1. pád → Teď chodím na... → Hlásím se na... → Zajímá mě obor..., protože... → Chtěl/a bych pracovat jako... → Můj úspěch byl... → Moje zájmy jsou... → Rád/a + sloveso v přítomném čase → Umím + příslovce (jazyk) Slova: datum, oslovení, představení sebe, rozloučení, podpis, hlásit se, obory, povolání, vybrat si, zájmy, jazyky, úspěch

Popis:

1. Úvod (10 minut)

Vysvětlíme, co je motivační dopis a proč je potřeba napsat ho zvlášť pro každý obor a každou školu, kam se žák nebo žákyně hlásí.

Krátká diskuze:

- Co je to motivační dopis?
- Proč ho píšeme?
- Komu ho píšeme? (ředitel/ředitelka střední školy)

Na tabuli ukážeme, jakou by měl motivační dopis mít strukturu:

- **úvod** – představení sebe, shrnutí předchozího studia a aktuální situace,
- **tělo dopisu** – proč se hlásím na vybraný obor, co umím v souvislosti s vybraným oborem a co mě baví,
- **závěr** – poděkování, rozloučení.

2. Žáci vyplní pracovní list motivačního dopisu (10 minut)

3. Opravdový motivační dopis (15 minut)

Na základě pracovního listu začnou psát svůj vlastní dopis. Vyberou si **jednu školu a obor**, který je zajímavý. Pokud dopis nestihnou dokončit, mohou v práci pokračovat doma.

4. Reflexe (10 minut)

Na závěr děti krátce sdílí ve dvojicích nebo ve skupině:

- Co se mi na mém dopise povedlo?
- Co pro mě bylo při psaní nejtěžší?

Po této aktivitě lze použít pracovní list v e-learningu *Levou zadní online (LZO) „Jak napsat motivační dopis“* (Lekce 12 – Kariéra), který slouží k přesnému sepsání dopisu včetně jazykových a formálních doporučení.

TÉMATA DO MOTIVAČNÍHO DOPISU

Jmenuju se..., Je mi... let,
Jsem z..., Bydlím v...

Kde jsem studoval/a...
Co dělám teď...
Kam chci jít na střední školu...

Můj oblíbený: předmět ve škole, sport, místo,
kam rád/a chodím...

Jaké chci mít povolání...

Co dělám nejraději ve volném čase...

Můj úspěch... Co umím...

3 slova, která mě
charakterizují:

NAPIŠ SVŮJ MOTIVAČNÍ DOPIS

OTÁZKY, KTERÉ TI POMŮŽOU:

Jak se jmenuji? Kolik je mi let?
Odkud jsem? Kde teď bydlím?
Jakou školu a jaký obor chci studovat?
Proč mě ta škola/obor zajímá?
Kam a kolik let jsem chodil/a do školy?

Jaké aktivity se mi ve škole líbily?
Co se učím a co dělám teď?
Na jakou střední školu se hlásím?
Jaké chci mít povolání?
Co se mi povedlo? Co je můj úspěch?
Co rád/a dělám ve volném čase?

OSLOVENÍ

(Dobrý den/
Vážená paní/
Vážený pane...)

ÚVOD

(představení sebe)

HLAVNÍ SDĚLENÍ

(moje úspěchy,
představy
budoucnosti...)

ZÁVĚR

(poděkování...)

ROZLOUČENÍ

(S pozdravem...)

DATUM

A PODPIS

Aktivita 13: Kritéria přijímacího řízení

Učí uchazeče orientovat se v požadavcích jednotlivých škol, vyhledávat důležité informace a připravovat osobní portfolio pro přijímací řízení.

Metodický list pro vyučující	
Cíl aktivity:	Žák/žákyně: → porozumí klíčovým pojmům a informacím, které se objevují v kritériích přijímacího řízení (a pokud neporozumí, ví, jak si pomoci), → samostatně vyhledává důležité údaje, zaznamenává je do připraveného pracovního listu, → orientuje se v tom, co musí splnit, když se hlásí na vybranou školu, → seznámí se s možnou podobou osobního portfolio a s jeho přínosy při přijímacím řízení.
Časová náročnost:	40–60 minut
Pomůcky:	→ vytištěná kritéria přijímacího řízení z různých SŠ (různé obory – maturitní, učební, lycea, gymnázia) → papíry nebo pracovní list s otázkami → psací potřeby → (volitelně) počítač nebo telefon s přístupem na web školy → ukázkové portfolio (reálné nebo vzorové – např. potvrzení o kurzech češtiny, motivační dopis, vysvědčení)
Doporučení:	Při této aktivitě je důležité, aby se žáci a žákyně učili aktivně pracovat s informacemi. Kritéria bývají složitá a často psaná odborným jazykem, proto je důležité vysvětlovat často používané pojmy a ujistit se, že žáci všemu porozuměli. Ti si také mohou vytvořit svůj slovníček pojmů, ve kterém se budou dobře orientovat. Práce ve dvojicích podporuje vzájemnou spolupráci a pomáhá slabším jedincům. Ukázka portfolio motivuje žáky k tomu, aby si začali shromažďovat vlastní podklady a byli připraveni na budoucí pohovory.
Slovní zásoba:	Fráze: → Potřebuju + 4. pád → Škola požaduje + 4. pád → Uchazeč musí + infinitiv → Zkouška se skládá z + 2. pád Slova: přihláška, příloha, portfolio, potvrzení od lékaře, průměrný prospěch, jednotná přijímací zkouška, minimální počet bodů, účastnit se zkoušky, skládat zkoušku, výsledek zkoušky, převod známek, přihlašovací systém, ústní pohovor

Popis:

1. Úvod (5 minut)

Žákům vysvětlíme, proč je důležité umět číst kritéria přijímacího řízení a co se v nich dá zjistit.

Krátce zopakujeme, co je DiPSy (Digitální přihlašovací systém pro podání přihlášek na SŠ), k čemu je převod známek a proč je důležité dobře pochopit požadavky jednotlivých škol.

2. Samostatná práce (30–40 minut)

Každý dostane kritéria konkrétní střední školy (může si je také najít online). Doporučujeme otázky vytisknout na papír a pracovat jako s pracovním listem:

- Potřebuju ke studiu potvrzení od lékaře?
- Požaduje škola informace o průměrném prospěchu za 8. a 9. třídu?
- Musí uchazeč dělat jednotnou přijímací zkoušku?
- Kolik je minimální požadovaný počet bodů z jednotné přijímací zkoušky?
- Budu se účastnit školní přijímací zkoušky? Z čeho se tato zkouška skládá?
- Kdy a kde bude zveřejněn výsledek přijímacího řízení?
- Jaké přílohy musí být přiloženy k přihlášce?

3. Práce ve dvojicích (10 minut)

Žáci se rozdělí do dvojic a porovnají, co zjistili. Pokud narazili na něco, co jim není jasné, mohou se zeptat vyučujícího anebo dohledat informaci online.

4. Reflexe ve skupině (10 minut)

- Našli jste všechny informace?
- Je něco, co jste nenašli?

Společné zopakování nejdůležitějších pojmů, které se v kritériích objevují (např. školní přijímací zkouška, lékařské potvrzení, DiPSy, převod známek). Prostor na dotazy.

5. Ukázka portfolia (15 minut)

Ukážeme žákům, co může být součástí jejich osobního portfolia, které si mohou vzít na pohovor nebo přiložit k přihlášce – například:

- potvrzení o absolvování kurzu češtiny,
- certifikát nebo diplom,
- motivační dopis,
- vysvědčení,
- doklad o účasti na kroužcích nebo jiných mimoškolních aktivitách,
- vlastní projekty, ocenění apod. (u oborů s talentovou zkouškou např. soubor kreseb).

Společně ve skupině rozebereme, co si každý může do svého portfolia připravit a jak mu to může pomoci při přijetí na střední školu.

Aktivita 14: Jak se obléci na pohovor na střední školu

Posiluje jistotu uchazečů, aby na pohovor šli nejen s dobrou přípravou, ale i v pohodlném a vhodném oblečení, a udělali tak dobrý dojem.

Metodický list pro vyučující	
Cíl aktivity:	Žák/žákyně: → určí, jaké oblečení je vhodné a jaké méně vhodné či nevhodné při přijímacím pohovoru na střední školu, → svoje řešení sdílí s ostatními spolužáky a diskutuje nad řešením ostatních, → zamýšlí se nad tím, jaké oblečení je vhodné v různých společenských situacích.
Časová náročnost:	45 minut
Pomůcky:	→ pracovní list „Jak se obléci na pohovor“ → barevné pastelky, fixy, tužky
Doporučení:	Téma vhodného oblečení je pro žáky a žákyně z jiného kulturního prostředí nejasné – v jiných kulturách může být odlišná představa o tom, co je formální a neformální oděv. Je důležité žákům vysvětlit, že v českém prostředí není potřeba přijít v obleku nebo šatech, ale že pohovor je situace, kdy je dobré působit upraveně a přiměřeně. Nejde o módní přehlídku nebo soutěž – cílem je, aby se žáci cítili pohodlně, ale zároveň respektovali důležitost situace. Tato aktivita pomáhá odbourat nejistotu, dává prostor pro otázky a umožní uchazečům být lépe připraveni.
Slovní zásoba:	Fráze: → Na pohovor bychom si měli vzít... / Na pohovor bychom si neměli brát... → Vybral/a jsem si..., protože je... → Oblékl/a bych si... / Vzal/a bych si... + 4. pád Slova: oblečení, přídavná jména – ne/vhodný, čistý, špinavý, upravený, sportovní, elegantní, ne/formální, výrazný, extravagantní, silný parfém, výrazné líčení/šperky, lak na nehty

Popis:

1. Úvod (5 minut)

Vysvětlíme, že u přijímacího pohovoru je důležité nejen to, co člověk řekne, ale i jak působí celkově, a to včetně oblečení.

Oblečení by mělo být čisté, přiměřené situaci a pohodlné. Není potřeba chodit v obleku a kravatě, ale zároveň určitě není vhodné přijít v teplácích nebo s potrháním oblečením.

2. Práce ve dvojicích – vyplnění pracovního listu (25 minut)

Žáci se rozdělí do dvojic a každá dvojice dostane pracovní list (nebo jen prostor, kde si postavu mohou sami nakreslit).

Zadání:

- Na levou stranu nakreslete nebo napište, co by si člověk měl vzít na pohovor (oblečení, doplňky, obuv).
- Na pravou stranu patří to, co by si rozhodně brát neměl (např. nevhodné oblečení /líčení, výrazné šperky, sportovní oblečení apod.).

3. Sdílení a reflexe (10 minut)

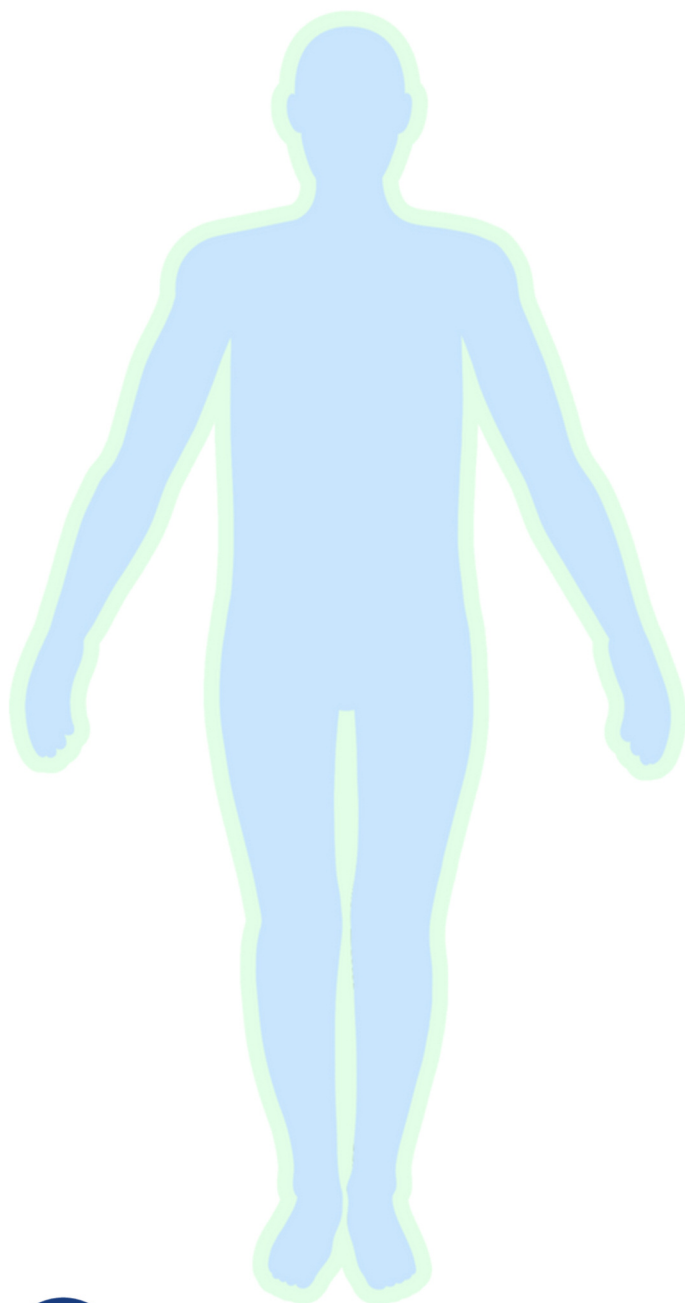
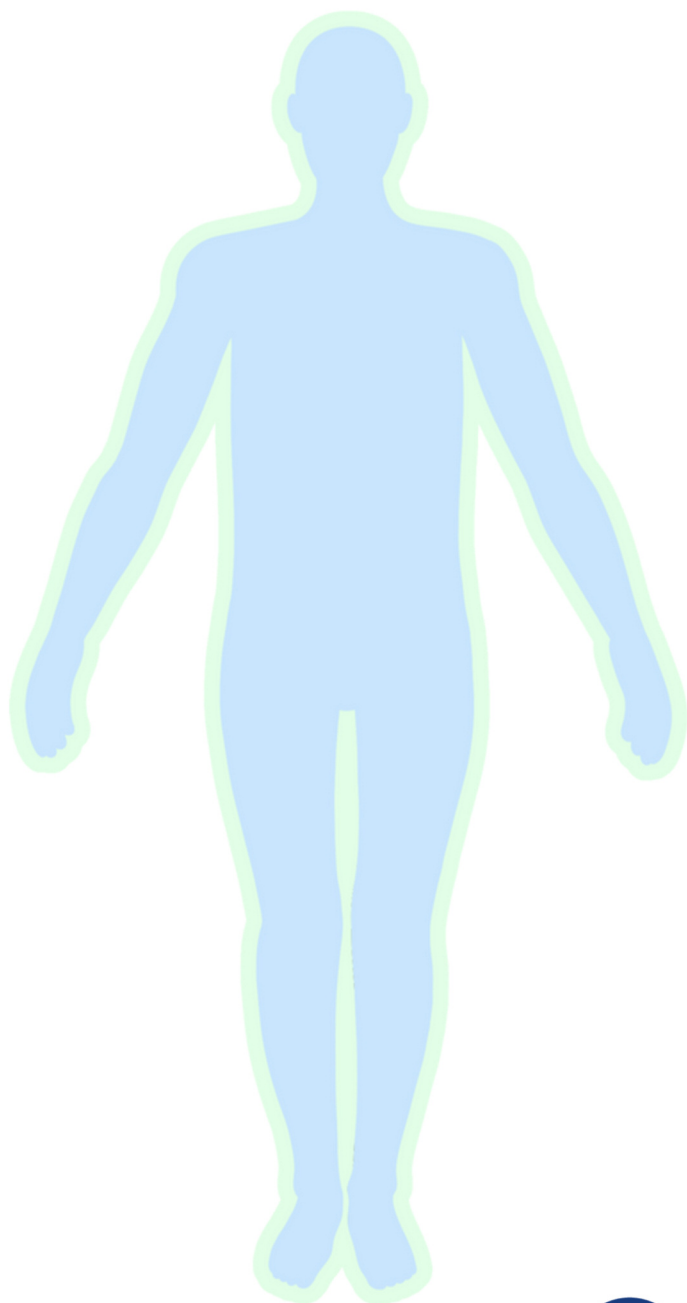
Krátké sdílení ve skupině – každá dvojice může ukázat svůj výkres a říct:

- Proč jste si vybrali toto oblečení?
- V jakém oblečení se cítíte dobře?

Skupinová diskuze:

- Co je opravdu důležité u pohovoru? Např. působit upraveně, vzít si na sebe čisté a pohodlné oblečení.
- Dále je možné ptát se, co za oblečení se hodí pro různé příležitosti a akce (divadlo, restaurace, party, na výlet atd.), např.: Co si obléknete do divadla?

JAK SE NE/OBLÉCT NA POHOVOR?

Aktivita 15: Příprava na pohovor – neverbální komunikace a práce s tělem

Podporuje sebejistotu a přirozené chování u přijímacího pohovoru.

Metodický list pro vyučující	
Cíl aktivity:	Žák/žákyně: → chápe neverbální komunikaci jako důležitou součást celkového projevu, → prostřednictvím jednotlivých aktivit si zvědomí projevy vlastního těla v různých oblastech neverbální komunikace, → vnímá souvislost mezi těmito projevy a významy, které tím může vysílat svému okolí, → vyzkouší si techniky a získá podněty, jak dále pracovat na svých neverbálních projevech, jak se uvolnit či získat více energie.
Časová náročnost:	90 minut
Pomůcky:	volný prostor (bez lavic, možnost pohybu v místnosti)
Doporučení:	Tato aktivita bývá velmi obohacující a často u ní dochází k „aha“ momentům. Mnoho mladých migrantů není ze svého rodinného nebo kulturního prostředí zvyklých na přímý oční kontakt nebo na aktivní prezentaci ve formálních situacích. Je důležité žáky a žákyně během jednotlivých cvičení podporovat, nenutit je k „předvádění se“, ale spíše je vést k uvědomění: → Co je pro vás v pohodě, co vám nedělá problém? → Co je obtížné? → Co vypadá přirozeně? → Co naopak může vypadat nejistě? TIP Při zrcadlení v párech sledujte, zda nejsou někteří žáci a žákyně na rozpacích – některé kultury a osobnosti mohou mít s projevem výrazných emocí (vztek, smutek) v neverbálním projevu problém. Můžete jim dát možnost některé emoce vynechat. Pokud někdo neudrží dlouhý oční kontakt, podpořte ho – je v pořádku se občas podívat jinam, jde o přirozenou rovnováhu mezi kontaktováním a uvolněním. Cílem je, aby si žáci odnesli příjemný zážitek, ne aby měli pocit, že něco udělali špatně. Lepší přirozená komunikace a lepší první dojem se budují praxí – každý malý krok je úspěch.

Slovní zásoba:	Fráze: → Při pohovoru je pro mě důležité... → Mám strach, že... / Bojím se, že... → Jsem ve stresu z + 2. pád → Abych se cítil/a lépe, můžu/musím + infinitiv Slova: přirozený, uvolněný, ne/jistý, nervózní, chůze, stát, postoj, podat ruku, pevný stisk ruky, dýchat, dýchání, oko (oči), oční kontakt, hlas, tón hlasu, gesto, vypadat přirozeně/nejistě
-----------------------	--

Popis:

Aktivita na rozehrání: tichá pošta pohybem (10 minut)

Žáci se postaví do jedné řady (čelem k tabuli). Každý se dívá dopředu – nesmí se otáčet dozadu, nesmí mluvit.

Vyučující přijde k poslednímu v řadě a beze slov mu ukáže pohybem nějakou aktivitu – například jízda na motorce, kopání do míče, malování štětcem, otevírání deštníku apod. Žák nebo žákyně se poté vrátí na své místo, Źukne na rameno dalšího a pomocí pohybů mu ukáže stejnou činnost tak, aby to ostatní neviděli. Takto se aktivita předává postupně dál – každý vždy vidí a předvádí pouze to, co mu ukázal předchozí žák.

Závěr: Poslední a první z řady si stoupnou vedle sebe a jeden po druhém přede všemi předvedou pohyb – co bylo na začátku a co se „po cestě“ změnilo.

2. Úvodní kruh (10 minut)

Lavice a stoly odsuneme, žáci sedí v kruhu.

Uvedeme téma: Dnes se budeme věnovat pohybu, dechu a komunikaci tělem – věcem, které jsou při pohovoru velmi důležité.

Diskuze:

- Co je při pohovoru důležité?
- Co je pro vás důležité, když s někým mluvíte?
- Z čeho máte strach? / Čeho se bojíte?
- Co můžete v takové situaci udělat, abyste se cítili lépe?

3. Cvičení: shake it off (10 minut)

Žáci se volně pohybují po místnosti. Chodí různým směrem a snaží se navazovat oční kontakt.

Poté se zastaví, rozhlédnou se a začnou vytrásat celé tělo: postupně nohy, ruce, celé tělo.

Cílem je uvolnit napětí a odbourat počáteční strach.

4. Cvičení: postavení těla a práce s dechem (10 minut)

Ukázka, jak tělo a dech ovlivňují to, jak působíme:

- Chůze a postoj – jak rozdílně působí shrbená/otevřená pozice těla.
- Vědomé dýchání, opora v hrudi a pánvi.
- Návik „uzemnění“ – stát pevně, volné paže, klidný dech.

5. Cvičení: dobrý den – podání ruky (10 minut)

Před cvičením žáky upozorníme:

- Kontakt očí je projevem důvěry a otevřenosti.
- Příliš dlouhé zírání je nepříjemné.
- Uhýbání očima působí nejistě.
- Důležitý je přirozený, pevný stisk ruky (ne tzv. „leklá ryba“), klidný pohled a přátelský tón hlasu.

Cílem je natrénovat uvolněný, přirozený pozdrav, který žák nebo žákyně využije při vstupu na pohovor.

Účastníci se postaví do dvou soustředných kruhů (vnitřní a vnější kruh), tak aby stáli naproti sobě.

Postupně si navzájem podávají ruce a zdraví se nahlas: „Dobrý den.“ Po každém podání ruky se vnější kruh posune o jedno místo, aby si každý podal ruku s více lidmi.

6. Cvičení: neverbální komunikace – zrcadlení v párech (10 minut)

Žáci se rozdělí do dvojic.

Jeden z dvojice začne předvádět různá gesta, postoje, pohyby a emoce (například radost, strach, nejistota, napětí, uvolnění).

Druhý se snaží co nejpřesněji zrcadlit (napodobit) jeho pohyby a výraz. Po chvíli si role vymění.

Aktivita 16: Pohovor nanečisto – Zvládnou to!

Simuluje reálný přijímací pohovor na střední školu, podporuje sebevědomí, schopnost mluvit o sobě a své motivaci a pomáhá uchazečům získat zkušenost s prezentací i se zpětnou vazbou v bezpečném prostředí.

Metodický list pro vyučující	
Cíl aktivity:	Žák/žákyně: → reflektuje, zda si vybral/a pohodlné, ale vhodné oblečení pro danou formální příležitost, → v modelové situaci si vyzkouší, jak vypadá přijímací pohovor na střední školu, jak se při něm může cítit a jak může reagovat na podněty vedoucího pohovoru, → trénuje schopnost předat v rámci sebeprezentace podstatné informace o sobě i své motivaci ke studiu daného oboru, → své dojmy z prožitku sdílí se spolužáky, pracuje se zpětnou vazbou od dospělého, který rozhovor vedl.
Časová náročnost:	60–90 minut (v závislosti na počtu žáků a dobrovolníků v roli ředitelů)
Pomůcky:	→ připravené scénáře pro „ředitele“ s informacemi o oboru, na který se dítě hlásí → pracovní list pro dítě: minutová prezentace na téma související s vybraným oborem → prostor, kde mohou probíhat pohovory nanečisto – v případě potřeby je možné mít aktivitu i online
Doporučení:	Tato aktivita simuluje skutečný pohovor, a proto může být pro někoho velmi stresující. Vytvořte proto bezpečné a povzbuzující prostředí. Povzbudte žáky a žákyně, že i chyby jsou cenné zkušenosti. Užitečné je vyzkoušet pohovor nejprve před skupinou. Jako vzor se může použít: inkluzivniskola.cz/doporuceny-vzor-rozhovoru-nahrazujiciho-zkousku-z-ceskeho-jazyka/. Nezapomeňte, že u uchazečů, jejichž rodným jazykem není čeština, může být nervozita zesílená jazykovou bariérou. Dbejte na srozumitelnost otázek a podporující tón hlasu. Dávejte dostatek času na odpověď. Dobrou praxí je nabídnout účastníkům krátký písemný „feedback“, kde jim hodnotitel v roli ředitele zaškrtně: ✓ Mluvil jasně ✓ Dodržel téma ✓ Působil klidně ✓ Udržoval oční kontakt ✓ Co potřebuje zlepšit...

Slovní zásoba:	Fráze: → Jmenuju se... → Jsem z/ze + 2. pád → Na základní školu jsem chodil/a v/ve + 6. pád → Zajímal/a/o mě nejvíc + 1. pád → Ve volném čase rád/a + sloveso v přítomném čase → V České republice už žiju... → Můj mateřský jazyk je... → Studuju / Učím se češtinu už... → Hlásím se na tuto školu / Vybral/a jsem si tuto školu, protože... → V budoucnu bych chtěl/a + infinitiv Slova: první dojem, slušné oblečení, pozdravit, navázat/udržovat oční kontakt, mluvit jasně, dodržet téma, působit klidně, mluvit pomalu
-----------------------	---

Popis:

1. Úvod a příprava (10–15 minut)

Vysvětlíme význam pohovoru – kde se používá (např. na některých SŠ jako součást přijímacího řízení) a jak vypadá. Diskutujeme o důležitosti prvního dojmu, slušného oblečení a schopnosti mluvit o sobě a svých zájmech.

Připomeneme, že je lepší mluvit nahlas, srozumitelně a s jistotou, i když s chybami v češtině, než odpovídat potichu a nejistě.

Vyzvěte žáky a žákyně, aby přišli oblečení jako na skutečný pohovor – čisté, pohodlné a slušné oblečení, ve kterém se cítí dobře. Není potřeba oblek a kravata nebo kostým.

2. Příprava prezentace (15 minut)

Každý si připraví krátký minutový projev na libovolné téma související s oborem, o který má zájem.

Prezentace může obsahovat obrázek, fotky, krátké video nebo pracovní list – podle úrovně jazyka a osobních preferencí.

Prezentovat to žáci mohou například na mobilu nebo vytištěné.

3. Rozdělení do rolí a simulace (30–45 minut)

Uchazeči postupně přichází k „řediteli školy“ (dobrovolník, kolega), který má dopředu informaci o jejich vybraném oboru. Pohovor trvá cca 10 minut a obsahuje dvě části:

- Úvodní otázky – jméno, věk, odkud jsem, co rád dělám, proč mě zajímá daný obor (viz otázky ze struktury rozhovoru).
- Presentace – uchazeč představí své téma.

Dobrovolník/ředitel vede rozhovor pomocí předem připravených otázek a poté poskytne uchazeči hned na místě základní zpětnou vazbu.

Příklad otázek z pohovoru:

- Proč jste si vybral/a právě tento obor?
- Co vás ve škole baví a proč?
- Co děláte ve volném čase?
- Co víte o této škole nebo oboru?

Přijímací pohovor na SŠ

Typy otázek na pohovoru:

- Řekněte nám něco o sobě.
- Můžete se krátce představit?
- Proč jste si vybral/a naši školu?
- Proč se hlásíte na tento obor?
- Jaký jste měl/a prospěch na základní škole?
- Které předměty vás zajímaly?
- Jakou knihu jste naposledy četl/a?
- Co děláte ve volném čase?
- Jaké máte plány do budoucna?
- Chcete se na něco zeptat?

Tipy, které můžete dát žákům:

- Nebát se mluvit a reagovat na otázky.
- Mluvit pomalu, hlavně nahlas a zřetelně.
- Nebát se zeptat. Říci si o zopakování otázky nebo říci, že otázce nerozumí.
- Podívat se na informace o škole, na kterou se hlásí.
- Vzít si s sebou pozvánku a případně informace o sobě – motivační dopis, potvrzení o studiu, diplom...

Po skončení pohovoru pochvalte to, co se vám líbilo.

Uchazeči potřebují také povzbudit!

4. Reflexe a zpětná vazba (15 minut)

Ve skupinkách nebo v kruhu proběhne sdílení (žáci mohou hovořit za sebe, nebo se mohou ptát navzájem jeden druhého):

- Co se mi povedlo?
- Co pro mě bylo na pohovoru nejtěžší?
- Jak jsem se cítil/a, když jsem mluvil/a o sobě?
- Jaké rady mi dal „ředitel“?

Na závěr můžeme shrnout tipy:

- Vždy je důležité být milý, pozdravit, navázat oční kontakt.
- Pokud si nevím rady, je lepší mluvit pomalu. Když nerozumím, poprosím o zopakování otázky.
- Je v pořádku být nervózní – každým pokusem se něco naučíme. Nejdůležitější je nebát se a chtít to zkusit.

ZVLÁDNI POHOVOR NA STŘEDNÍ ŠKOLU

PŘÍPRAVA

- Před pohovorem si prostuduj informace o škole i oboru, abys měl/a dobrý přehled o tom, kam se hlásíš a co tě zaujalo.
- Připrav si odpovědi na časté otázky: jaké jsou tvoje zájmy, odkud pocházíš nebo důvody proč sis vybral/a danou školu.
- Podívej se na veřejný vzor přijímacího pohovoru, kde najdeš doporučené otázky, úkoly a hodnoticí kritéria dle MŠMT.
- Pusť si naše videa o přípravě na přijímací pohovor na střední školu.

VHODNÉ OBLEČENÍ

Den předem si rozmysli, co si oblečeš, aby ses cítil/a pohodlně a zároveň působil/a upraveně a že ti na pohovoru záleží.

BĚHEM POHOVORU

Snaž se působit sebejistě. Pokud nevíš odpověď na otázku, buď upřímný/á a klidně požádej o čas na přemýšlení nebo o opakování otázky.

OČNÍ KONTAKT

Během pohovoru udržuj přímý a přátelský oční kontakt se všemi členy komise. Signalizuje to důvěru, jistotu a zájem. Může ti pomoci najít si v místnosti určitý bod, na který se budeš moci pohledem vždy vrátit.

NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE

Vnímej své pohyby rukou a gesta, aby byly přirozené a neodváděly pozornost od tvé komunikace. Ujisti se, že sedíš rovně a směrem k členům komise.

Tip: Úsměvem nic nezkažíš!

ZÁVĚR POHOVORU

I ty můžeš mít připravenou otázku ohledně školy nebo oboru, na který se hlásíš. Nezapomeň na konci pohovoru poděkovat a mít pevný stisk při podání ruky.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

...META*

Aktivita 17: Můj první životopis

V této aktivitě si žáci uvědomí, že i v mladém věku mohou napsat životopis – a že jejich zkušenosti nejsou „málo“.

Metodický list pro vyučující	
Cíl aktivity:	Žák/žákyně: → ví, co je to životopis a k čemu ho ve svém životě může využít, → skrze psaní životopisu pojmenuje svoje silné stránky a dovednosti, které může nabídnout ostatním, → vytvoří si jednoduchý strukturovaný životopis pro své aktuální potřeby (brigáda, stáž, přijímací řízení...), → reflektuje tvorbu životopisu (proces i to, co nového mu práce a její výsledek přinesly).
Časová náročnost:	45–60 minut
Pomůcky:	→ pracovní list „Životopis“ → psací potřeby, pastelky (pro doladění vzhledu) → vzory životopisu (vyučující může promítnout nebo vytisknout) → překladače (mobilní telefony) – povoleny a doporučeny
Doporučení:	Pomozte všem žákům a žákyním najít jejich silné stránky (např. jazyková vybava, schopnost pomáhat doma, technické dovednosti, kreativita). Pracovní list doporučujeme vyplňovat ručně, ale pokud je čas a vhodné prostředí, můžete nabídnout i přepsání do online šablony nebo textového dokumentu.
Slovní zásoba:	Fráze: → Chodil/a jsem na základní školu v/ve + 6. pád → Chodil/a jsem na brigádu do + 2. pád → Mluvím + příslovce (jazyk) → Umím česky na ... úrovni → Umím + infinitiv Slova: životopis, strukturovaný, profil, vzdělání, zkušenosti, brigáda, znalost, dovednost, zájmy, kontaktní údaje, počítačové dovednosti, jazykové znalosti, jazykové úrovne, mateřský jazyk, rodilý mluvčí, začátečník, mírně/středně/vysoce pokročilý, expert

Popis:

1. Úvodní vysvětlení (10–15 minut)

Diskuze ve třídě:

- Co je to životopis (CV)?
- Kdy ho potřebujeme?
- Jak vypadá jednoduchý životopis pro mladé lidi?

Vysvětlíte, že životopis se může hodit nejen při podání přihlášky na některé střední školy, ale i při shánění brigády. Zmiňte také, kde je možné hledat brigády: ověřené portály, vývěsky v obchodních centrech, sociální sítě, dotázání se přímo v kavárně nebo obchodě.

Vyplňování životopisu (25–30 minut)

Žáci samostatně vyplňují připravený pracovní list.

Pomáháme jim formulovat základní informace o sobě, především tyto části:

- osobní údaje (jméno a příjmení, kontakt, věk, jazyk),
- vzdělání (např. základní škola, přípravný kurz češtiny),
- zkušenosti (např. letní brigáda, výpomoc v rodině, účast na projektu),
- dovednosti – digitální, jazykové, komunikační.

Pokud si žáci neví rady, mohou si pomáhat ve dvojicích, používat překladáč nebo si některé fráze připravit dopředu na tabuli.

3. Reflexe a sdílení (10–15 minut)

- Co pro vás bylo nejtěžší napsat?
- Jaká vaše dovednost vás překvapila?
- Co byste chtěli ještě do svého životopisu doplnit do budoucna?

Můžeme žáky povzbudit, aby si životopis doma přepsali v čisté verzi na počítači nebo ho vzali s sebou na den otevřených dveří či pohovor.

ŽIVOTOPIS

O MNĚ

VZDĚLÁNÍ

Základní škola:

DOVEDNOSTI A ZÁJMY

Digitální dovednosti:

Další:

JMÉNO A PŘÍJMENÍ

DATUM NAROZENÍ

ZNALOSTI JAZYKŮ

Rodný jazyk:

Čeština

Poslech:

Mluvená komunikace:

Psaní:

Angličtina

Poslech:

Mluvená komunikace:

Psaní:

Další jazyky:

ZKUŠENOSTI

KONTAKT

 Telefon:

 E-mail:

 Adresa:

Aktivita 18: Jak odpovědět na nabídku brigády

Seznámí žáky a žákyně s tím, jak správně reagovat na pracovní inzerát – co má obsahovat e-mail/odpověď, jak formulovat základní informace o sobě a na co si dát pozor. Je třeba podpořit žáky v tom, aby se orientovali v nabídce práce, uměli rozlišit ověřený a podezřelý inzerát a znali základní rozdíly mezi dohodou o provedení práce (DPP) a dohodou o pracovní činnosti (DPC).

Metodický list pro vyučující	
Cíl aktivity:	Žák/žákyně: → získá základní informace o tom, kde a jak může hledat brigádu a na co si dát pozor, aby domluvená pracovní aktivita probíhala v souladu s platnými zákony a byla pro brigádníka bezpečná, → ve spolupráci se spolužákem (spolužáky) reaguje na konkrétní inzerát formou krátkého e-mailu, ve kterém dodržuje jasně zadaná kritéria, → práci skupiny sdílí s ostatními a zapojuje se do společné diskuze nad jednotlivými modelovými e-maily, → zvědomuje si skutečnost, že i forma a obsah krátké odpovědi na inzerát jsou součástí sebe prezentace, která může mít rozhodující vliv na úspěch při výběrovém řízení.
Časová náročnost:	60 minut
Pomůcky:	→ ukázky pracovních inzerátů (viz pracovní list) – jeden nebo dva mohou být záměrně podezřelé (podvodné nabídky) → psací potřeby, případně počítač nebo mobil
Doporučení:	Je dobré žákům a žákyním připomenout, že první dojem dělají i online – hrubé chyby nebo neformální jazyk (např. <i>Čus, hledám brigádu.</i>) nepůsobí dobře. Pokud jsou ve skupině žáci s různou úrovní češtiny, mohou méně pokročilí napsat přípravu na e-mail jako osnovu nebo jim cíleně vybereme jednodušší inzerát.
Slovní zásoba:	Fráze: → Vážený pane... / Vážená paní... → Rád/a bych reagoval/a na Vaši nabídku brigády. → Mám zájem o tuto brigádu, protože... → Můžu pracovat od... do... → Děkuji předem za odpověď. → S pozdravem... Slova: brigáda, inzerát, pozice, práce, zkušenosti, dovednosti, kontakt, zodpovědný/á, podvodný, ověřený

Popis:

1. Úvodní vysvětlení (10 minut)

Otevřeme téma brigád a vysvětlíme, že po dosažení určitého věku mohou i žáci za určitých podmínek pracovat. Nejvíce jsou žádané brigády v době letních prázdnin.

Vysvětlíme, proč je důležité mít pracovní smlouvu, a krátce objasníme rozdíl:

- DPP = dohoda o provedení práce (max. 300 hodin ročně u jednoho zaměstnavatele),
- DPČ = dohoda o pracovní činnosti (lze pracovat déle, max. 20 hodin týdně).

Diskuze: Kde se dají hledat brigády? (ověřené portály, vývěsky v obchodech, zeptání se osobně, známí, sociální sítě – s opatrností).

Upozorníme na podvodné inzeráty: příliš vysoká mzda, žádná jasná náplň práce, požadavek na posílání peněz dopředu.

2. Skupinová práce – odpověď na inzerát (25 minut)

Žáci se rozdělí do dvojic nebo skupin. Každá dvojice dostane 1 inzerát (rozdílný pro různé dvojice).

Úkol: Napsat krátkou e-mailovou odpověď na inzerát nabízející brigádu.

Doporučená struktura:

- předmět e-mailu: Brigáda – (název pozice),
- oslovení: Vážený pane/Vážená paní ... nebo Dobrý den,
- text: představím se (jméno, věk, student, proč mám zájem), uvedu časovou dostupnost (kdy mohu pracovat), dám kontakt,
- zakončení: podpis (např. S pozdravem Jana Nováková).

Žákům nejprve můžeme ukázat vzorový e-mail na tabuli.

3. Sdílení a diskuze (15 minut)

Skupiny si navzájem přečtou své odpovědi.

V kruhu probíhá diskuze:

- Co bylo snadné a co obtížné?
- Jak poznám, že inzerát je podvodný?
- Na co si dát pozor při psaní e-mailu?

Společně shrneme: Dobrý e-mail je krátký, slušný, jasný a s kontaktem.

NABÍDKA BRIGÁD

1

OBSLUHA VE FASTFOODU – BURGER BOX

Popis práce: Oblíbený fastfood v nákupním centru hledá šikovné brigádníky na léto. Vaší náplní bude práce na pokladně, obsluha zákazníků a příprava jednoduchých jídel, jako jsou hranolky, hamburgery nebo limonáda. Práce ve směnách, ideální i pro studenty.

Požadujeme: věk minimálně 15 let, spolehlivost, ochotu pracovat i o víkendu.

Nabízíme: mzdu 130 Kč/hod., zázemí stabilní firmy, možnost dlouhodobé spolupráce, slevy na jídlo.

KAVÁRNA KAFÍČKO – BRIGÁDNÍK/BRIGÁDNICE

Popis práce: Rodinná kavárna hledá výpomoc na letní měsíce. Náplní práce je roznos nápojů, jednoduché uklízení a pomoc za barem. Pracovní doba dle domluvy – většinou dopoledne nebo odpoledne.

Požadujeme: minimální věk 15 let, příjemné a slušné vystupování, zájem o práci s lidmi.

Nabízíme: mzdu 120 Kč/hod. + spropitné, přátelský kolektiv, naučíme tě, jak se dělá dobrá káva!

SKLADOVÝ ASISTENT – SKLADOVKA.CZ

Popis práce: Pomocné práce ve skladu – balení zásilek, třídění zboží, štítkování. Práce vhodná pro kohokoliv. Směny podle domluvy, většinou 6hodinové.

Požadujeme: pečlivost, zodpovědnost, základní orientace ve skladu výhodou.

Nabízíme: mzdu 135 Kč/hod., přátelský tým, možnost dlouhodobé spolupráce.

ROZNÁŠENÍ LETÁKŮ – ROZNESEME S. R. O.

Popis práce: Nabízíme volnou brigádu v okolí vašeho bydliště. Flexibilní rozvrh, vhodné i o víkendech. Ideální pro studenty, kteří rádi chodí ven.

Požadujeme: věk 15+, dobrou fyzickou kondici, spolehlivost.

Nabízíme: až 150 Kč/hod. podle množství letáků, práci na čerstvém vzduchu, mobilní aplikaci pro trasu.

ULTRACASHX – ONLINE VÝDĚLKY

Popis práce: Hledáš snadný přivýdělek z domova? Stačí investovat 500 Kč do nové kryptoměny UltraCashX a náš automatický systém ti začne vydělávat až 500 Kč za hodinu – bez práce!

Požadujeme: základní znalost internetu, ochotu investovat malou částku předem.

Nabízíme: výdělek až 500 Kč/hod., nulovou námahu, možnost doporučit kamarády a získat další bonusy.

POMOCNÍK V OBCHODĚ – SUPERMARKET PLUS

Popis práce: Hledáme spolehlivé lidi na výpomoc s doplňováním zboží a úklidem prodejny. Možnost práce o víkendech a prázdninách.

Požadujeme: minimálně 16 let, zdravotní průkaz, ochotu pomáhat s úsměvem.

Nabízíme: mzdu 150 Kč/hod., zaměstnanecké slevy, přátelský kolektiv.

TÁBOR LESNÍ SVĚT – VÝPOMOC S DĚTMI

Popis práce: Pomoc na letním táboře, dozor při hrách, výdej jídla, příprava programů. Vhodné pro studenty s pozitivním vztahem k dětem.

Požadujeme: zodpovědnost, zkušenost s hlídáním dětí výhodou.

Nabízíme: mzdu 110 Kč/hod., ubytování a stravu zdarma. Zážitek na celý život.

ONLINE VÝDĚLKY Z MOBILU!

Popis práce: Hledáš snadný přivýdělek z domova? Stačí si stáhnout naši aplikaci a poslat zálohu 200 Kč, abychom ti aktivovali účet. Poté můžeš klikáním na reklamy vydělat až 600 Kč za hodinu.

Požadujeme: přístup k internetu, mobilní telefon.

Nabízíme: rychlé výdělky z pohodlí domova, bonus 1 000 Kč, pokud doporučíš kamarády.

GELATO 4U – PRODEJCE ZMRZLINY

Popis práce: Hledáme usměvavé brigádníky na letní sezónu do zmrzlinového stánku. Práce s pokladnou, obsluha zákazníků, udržování čistoty.

Požadujeme: zdravotní průkaz, milé vystupování.

Nabízíme: mzdu 140 Kč/hod., práci na čerstvém vzduchu, občas zmrzku zdarma!

VÝPOMOC V KNIHKUPECTVÍ – KNIHY & GIFT

Popis práce: Doplnění knih, evidence objednávek, pomoc čtenářům, balení dárků.

Požadujeme: zájem o literaturu, komunikační dovednosti.

Nabízíme: mzdu 130 Kč/hod. a slevu na knihy a zboží.

CUKRÁRNA SLADKÝ SEN – VÝPOMOC ZA PULTEM

Popis práce: Hledáme vhodného brigádníka na obsluhu zákazníků a doplňování vitríny se zákusky. Práce vhodná i pro studenty od 15 let.

Požadujeme: čistý a upravený vzhled, ochotu učit se nové věci.

Nabízíme: 150 Kč/hod., přátelský kolektiv, zbytky dortíků zdarma.

STARTUP JUNIORLAB – ASISTENT/ASISTENTKA

Popis práce: Malý studentský startup JUNIORLAB hledá kreativní a zvědavé brigádníky, kteří se chtějí naučit, jak vzniká podnikání od nápadu po skutečný produkt. Pomoc s organizací workshopů, asistence v kanceláři, balení objednávek a testování nových nápadů.

Požadujeme: zájem o technologie, kreativitu nebo marketing, spolehlivost a chuť učit se nové věci, základní znalost práce na počítači nebo mobilu.

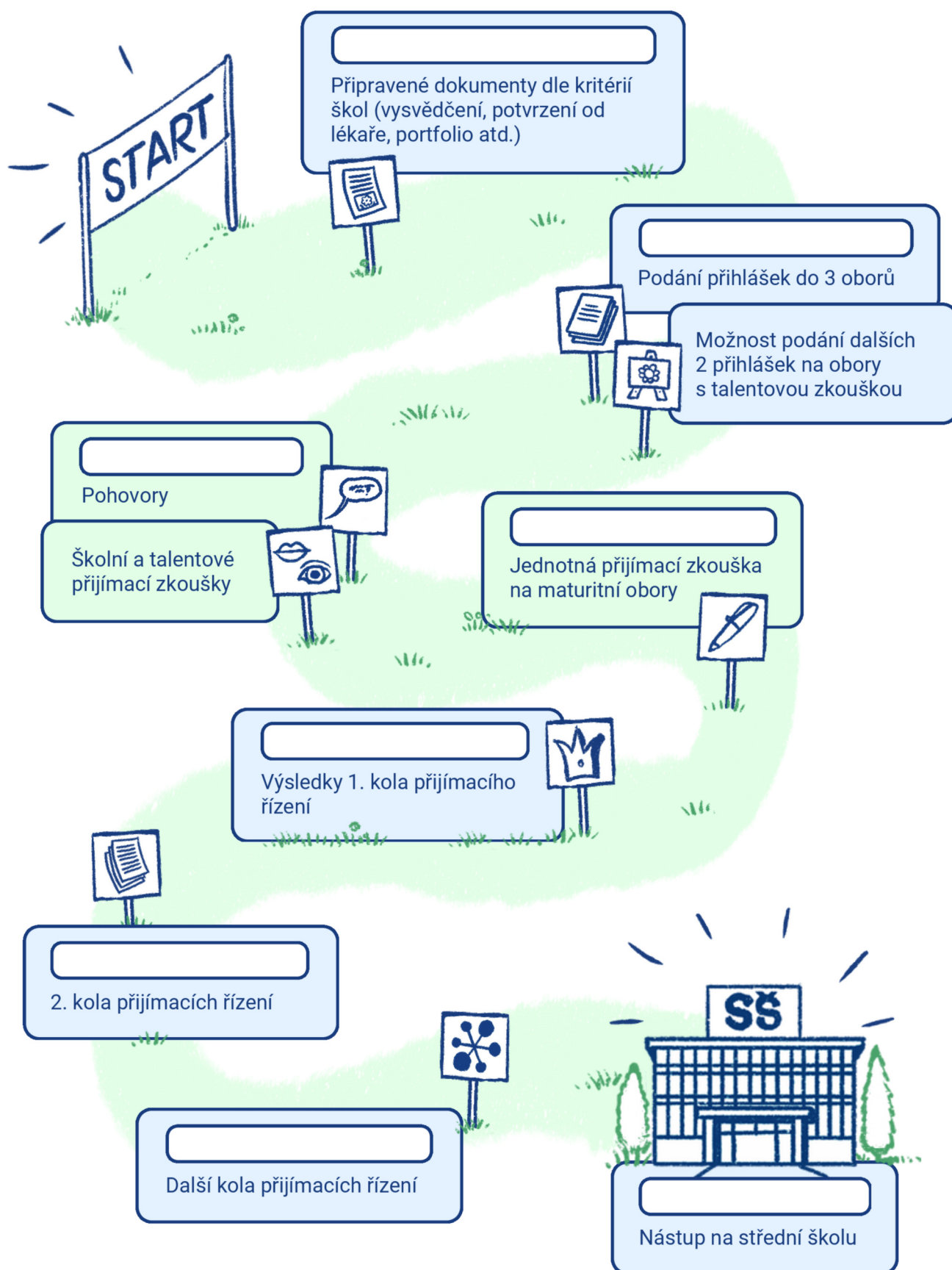
Nabízíme: mzdu 125 Kč/hod., přátelský tým mladých lidí, potvrzení o praxi a doporučení pro další studium.

Orientace v přijímacím řízení: Cesta krok za krokem

Pracovní list ve formě „cesty“, který najdete na následující straně, pomáhá žákům lépe porozumět termínům přijímacího řízení na střední školu. Slouží jako vizuální pomůcka, do které si žáci mohou sami zapisovat důležité kroky – například termín podání přihlášek, datum jednotné přijímací zkoušky (CERMAT) nebo vyhlášení výsledků.

Doplňováním údajů do vlastní časové osy si žáci lépe zapamatují klíčové informace a získají větší jistotu v celém procesu. „Cesta“ může být také součástí osobního portfolia žáka, kde bude mít všechny kroky přehledně zaznamenané a může se k nim kdykoliv vracet.

CESTA K PŘIJETÍ DO ŠKOLY

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

...META*

Závěr a shrnutí zkušeností

Roční kurz češtiny pro mladé migranty a migrantky nám ukázal, že kombinace jazykové přípravy, skupinových aktivit a individuálních konzultací významně zvyšuje šance žáků a žákyň na úspěšný přechod na střední školu. Účastníci se nejen naučili porozumět českému jazyku, ale postupně si osvojili i dovednosti potřebné k samostatnému rozhodování o své budoucnosti – od výběru vhodného oboru až po přípravu na přijímací řízení.

Pozitivní zpětnou vazbu poskytovali také rodiče, kteří ocenili jasné a srozumitelné vedení, možnost konzultací a přehledný harmonogram kroků, díky kterému mohli doprovázet své děti při výběru školy a podání přihlášek.

Během kurzu se osvědčilo pracovat v menších skupinách (do 20 dětí), kde bylo možné vytvořit bezpečné prostředí, dát prostor každému jedinci a flexibilně kombinovat individuální, párovou a skupinovou práci. Žáci a žákyně si postupně osvojili principy spolupráce, respektu a zodpovědnosti za vlastní učení, což se pozitivně projevilo nejen v jejich jazykových výsledcích, ale i v sebedůvěře a motivaci ke studiu.

Praktické aktivity, jako tvorba motivačního dopisu, simulace pohovorů, práce s přihláškami a portfolio žáka, se ukázaly jako velmi potřebné – žáci a žákyně díky nim získali konkrétní zkušenosti a pocit reálné připravenosti, který výrazně snížil jejich stres při skutečném přijímacím řízení.

Aktivitu je vždy vhodné zasadit do širšího kontextu: na začátku hodiny představit téma a vysvětlit, proč je důležité, potom pracovat na konkrétní aktivitě (která může mít i výstup k prezentaci) a závěr hodiny věnovat reflexi – co si účastníci odnášejí, co se naučili a co by chtěli zkusit příště. Právě tyto momenty – sdílení, prezentace a zpětná vazba – jsou klíčové nejen pro jazykový rozvoj, ale i pro posilování sebevědomí a kompetencí, které budou žáci a žákyně potřebovat při dalším studiu a v životě v českém prostředí.

Věříme, že tato příručka Vám poskytne inspiraci i praktickou podporu při práci s vícejazyčnou mládeží. Nebojte se přizpůsobovat jednotlivé aktivity podle aktuálních potřeb Vaší skupiny. Doporučujeme pracovat spíše v menších skupinách, kde je možné vytvořit bezpečnější atmosféru a dát více prostoru každému. Žáci mohou pracovat individuálně, ve dvojicích nebo v malých skupinkách – dobré je skupiny obměňovat, aby se naučili spolupracovat v různých týmech.

Celý proces ukazuje, že cílená a systematická podpora vícejazyčné mládeže má smysl. Poskytuje jí nástroje k samostatnému rozhodování, pomáhá překonávat jazykové, administrativní i kulturní bariéry a zároveň rozvíjí kompetence, které jsou nezbytné pro úspěšný start na střední škole a pro budoucí život v českém prostředí.